

PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta paplašinātā sastāvā)

2006. gada 7. jūnijā *

Lieta T-613/97

Union française de l'express (UFEX), Ruasianfrānsa [Roissy-en-France] (Francija),

DHL International SA, Ruasianfrānsa (Francija),

Federal express international SNC (Francija), Ženeviljē [Gennevilliers] (Francija),

CRIE SA, Anjērā [Asnières] (Francija),

ko pārstāv Ē. Morgans de Riverī [*É. Morgan de Rivery*] un Ž. Derens [*J. Derenne*],
avocats,

prasītājas,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv Ž. Rozē [*G. Rozet*] un D. Triandafilu [*D. Triantafyllou*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja,

* Tiesvedības valoda — franču.

ko atbalsta

Francijas Republika, ko pārstāv Ž. de Bergess [*G. de Bergues*], R. Abraāms [*R. Abraham*] un F. Mijons [*F. Million*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

Chronopost SA, Isilemulino [*Issy-les-Moulineaux*] (Francija), ko pārstāv V. Buazis Torons [*V. Bouazziz Torron*] un D. Berlēns [*D. Berlin*], *avocats*,

un

La Poste, Parīze (Francija), ko pārstāv H. Lēmans [*H. Lehman*], *avocat*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

personas, kas iestājušās lietā,

par lūgumu atcelt Komisijas 1997. gada 1. oktobra Lēmumu 98/365/EK par Francijas piešķirto atbalstu *SFMI-Chronopost* (OV 1998, L 164, 37. lpp.).

EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA
(trešā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs M. Jēgers [*M. Jaeger*], tiesneši V. Tili [*V. Tiili*], J. Azizi [*J. Azizi*], E. Kremona [*E. Cremona*] un O. Cūcs [*O. Czúcz*], sekretāre K. Andova [*K. Andová*], administratore,

ņemot vērā Kopienu Tiesas 2003. gada 3. jūlija spriedumu,

ņemot vērā rakstveida procesu pēc lietas nodošanas otrreizējai izskatīšanai un tiesas sēdes 2005. gada 15. jūnijā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- ¹ Šis spriedums ir pieņemts pēc lietas nodošanas otrreizējai izskatīšanai ar Tiesas 2003. gada 3. jūlija spriedumu apvienotajās lietās C-83/01 P, C-93/01 P un C-94/01 P *Chronopost u.c./UFEX u.c. (Recueil, I-6993. lpp., turpmāk tekstā — “Tiesas spriedums”)*, ar ko ir atcelts Pirmās instances tiesas 2000. gada 14. decembra spriedums lietā T-613/97 *UFEX u.c./Komisija (Recueil, II-4055. lpp., turpmāk tekstā — “Pirmās instances tiesas spriedums”)*.

Prāvas rašanās fakti

- 2 Francijas Pasts (turpmāk tekstā — “*La Poste*”), kas kā likumīgs monopols darbojas standarta pasta pakalpojumu nozarē, ietilpa Francijas valsts pārvaldes sastāvā līdz 1990. gada beigām. Kopš 1991. gada 1. janvāra tas tika pārveidots par publisko tiesību reglamentētu juridisko personu saskaņā ar 1990. gada 2. jūlija likuma 90–568 “Par pasta un telekomunikāciju publisko pakalpojumu organizāciju” (1990. gada 8. jūlija *JORF*, 8069. lpp., turpmāk tekstā — “Likums 90–568”). Šis likums tam atļauj noteiktas darbības atvērt konkurencei, it īpaši ekspresspasta sūtījumus.
- 3 *La Société française de messagerie internationale* (Francijas Starptautisko pasta pakalpojumu sabiedrība, turpmāk tekstā — “*SFMI*”) ir privāto tiesību sabiedrība, kam bija uzticēta *La Poste* ekspresspasta pakalpojuma vadība kopš 1985. gada beigām. Šis uzņēmums tika izveidots ar pamatkapitālu 10 miljoni Francijas franku (FRF) (apmēram EUR 1 524 490), kas bija sadalīti starp *Sofipost* (66%), 100% apmērā *La Poste* piederošu sabiedrību, un *TAT Express* (34%), aviosabiedrības *Transport aérien transrégional* (turpmāk tekstā — “*TAT*”) meitas sabiedrību.
- 4 Ekspresspasta pakalpojumu, ko *SFMI* nodrošināja ar nosaukumu *EMS/Chronopost*, darbības un tirdzniecības noteikumi bija noteikti Francijas Pasta un telekomunikāciju ministrijas 1986. gada 19. augusta instrukcijā. Saskaņā ar šo instrukciju *La Poste* jānodrošina *SFMI* logistikas un tirdzniecības atbalsts. *La Poste* un *SFMI* līgumiskās attiecības noteica vienošanās, no kurām pirmā pastāv kopš 1986. gada.
- 5 1992. gadā mainījās *SFMI* veiktās ekspresspasta darbības struktūra. *Sofipost* un *TAT* izveidoja jaunu sabiedrību *Chronopost SA*, kurā tām piederēja, attiecīgi, 66% un 34% akciju. Sabiedrība *Chronopost*, kurai vienīgajai bija pieejams *La Poste* tikls līdz

1995. gada 1. janvārim, turpināja sniegt iekšzemes ekspresposta pakalpojumus. *SFMI* pārpirkā *GD Express Worldwide France*, kas bija starptautiska kopuzņēmuma, kas apvieno Austrālijas sabiedrību *TNT* un piecu valstu pasta iestādes, meitas sabiedrība, šī koncentrācija ir atļauta ar Komisijas 1991. gada 2. decembra lēmumu (Lieta IV/M.102 — *TNT/Canada Post, DBP Postdienst, La Poste, PTT Poste un Sweden Post*) (OV C 322, 19. lpp.). *SFMI* turpināja veikt starptautisku ekspresposta darbību, izmantojot *Chronopost* kā pārstāvi un pakalpojumu sniedzēju, tās starptautisko sūtījumu apkalpošanai Francijā (turpmāk tekstā — “*SFMI-Chronopost*”).

- ⁶ *Le Syndicat français de l'express international (SFEI)*, kura tiesību un saistību pārnēmēja bija *l'Union française de l'express (UFEX)* un kura dalībnieces ir trīs citas prasītājas, ir profesionāla Francijas tiesību apvienība, kas apvieno gandrīz visas sabiedrības, kas piedāvā ar *SFMI-Chronopost* konkurējošos ekspresposta pakalpojumus.
- ⁷ 1990. gada 21. decembrī *SFEI* iesniedza Komisijai sūdzību, ko pamatoja ar to, ka *La Poste* nodrošinātais logistikas un tirdzniecības atbalsts *SFMI* ietver valsts atbalstu EK līguma 92. panta nozīmē (pēc grozījumiem — EKL 87. pants). Sūdzībā galvenokārt bija aplūkots tas, ka *SFMI* samaksātā atlīdzība par *La Poste* sniegtu atbalstu parastos tirgus apstākļos nebūtu atbilstoša. Starpība starp tirgus cenu par šādu pakalpojumu sniegšanu un to, ko *SFMI* faktiski maksāja, veido valsts atbalstu. Sūdzībai ir pievienots ekonomisks pētījums, ko pēc *SFEI* līguma veica konsultāciju sabiedrība *Braxton associés*, lai novērtētu atbalsta apmēru laikposmā no 1986. līdz 1989. gadam.
- ⁸ Komisija 1992. gada 10. marta vēstulē informēja *SFEI* par lietas par tās sūdzību izbeigšanu. 1992. gada 16. maijā *SFEI* un citi uzņēmumi iesniedza Tiesā prasību atcelt šo lēmumu. Pēc Komisijas 1992. gada 9. jūlija lēmuma atcelt 1992. gada 10. marta lēmumu Tiesa nolēma izbeigt tiesvedību pirms sprieduma taisīšanas (Tiesas 1992. gada 18. novembra rīkojums lietā C-222/92 *SFEI* u.c./Komisija, Krājumā nav publicēts).

- 9 Pēc Komisijas lūguma Francijas Republika ar 1993. gada 21. janvāra vēstuli, 3. maija telefaksu un 18. jūnija vēstuli nosūtīja tai informāciju.
- 10 1993. gada 16. jūnijā *SFEI* un pārējie uzņēmumi iesniedza *Tribunal de commerce de Paris* [Parīzes Tirdzniecības tiesa] prasību pret *SFMI, Chronopost, La Poste* un pārējiem. Tai tika pievienots otrs sabiedrības *Braxton associés* pētijums, kurā ir aktualizēti pirmā pētijuma dati un kurā atbalsta novērtējuma periods ir pagarināts līdz 1991. gada beigām. Ar 1994. gada 5. janvāra spriedumu *Tribunal de commerce de Paris* uzdeva Tiesai vairākus prejudiciālus jautājumus par Līguma 92. panta un EK līguma 93. panta (jaunajā redakcijā — EKL 88. pants) interpretāciju, no kuriem viens attiecās uz valsts atbalsta jēdzienu tādos apstākļos, kā šajā lietā. Francijas valdība papildus saviem 1994. gada 10. maija apsvērumiem iesniedza Tiesai ekonomisku pētijumu, ko ir veikusi sabiedrība *Ernst & Young*. Ar 1996. gada 11. jūlija spriedumu lietā C-39/94 *SFEI* u.c. (*Recueil*, I-3547. lpp., turpmāk tekstā — "Spriedums lietā *SFEI*") Tiesa ir pamatojusi, ka "valsts uzņēmuma nodrošinātais logistikas un tirdzniecības atbalsts privāto tiesību meitas sabiedrībām, kas veic konkurencei atvērtas darbības, var būt valsts atbalsts Līguma 92. panta nozīmē, ja saņemtā atlīdzība ir zemāka nekā tā, kas tiktu prasīta parastos tirgus apstākļos" (62. punkts).
- 11 Tostarp Komisija ar 1996. gada 20. marta vēstuli informēja Francijas Republiku par Līguma 93. panta 2. punktā paredzētās procedūras uzsākšanu. 1996. gada 30. maijā tā nosūtīja Komisijai savus apsvērumus saistībā ar to.
- 12 1996. gada 17. jūlijā Komisija publicēja *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* paziņojumu par Līguma 93. panta 2. punktā paredzētās procedūras uzsākšanu attiecībā uz varbūtējo atbalstu, ko Francija ir sniegusi sabiedrībai *SFMI-Chronopost* (OV C 206, 3. lpp.).

- ¹³ 1996. gada 17. augustā *SFEI*, atbildot uz šo paziņojumu, iesniedza Komisijai savus apsvērumus. Šiem apsvērumiem tā pievienoja jaunu ekonomisku pētījumu, ko veica birojs *Bain & Co*. Turklat *SFEI* paplašināja savu 1990. gada 21. decembra sūdzību ar dažiem jauniem elementiem, it īpaši attiecībā uz *La Poste* preču zīmes attēla izmantošanu, privileģētu piekļuvi *Radio France* raidlaikam, muitas un nodokļu priekšrocībām un *La Poste* ieguldījumiem pasta pakalpojumu pamatstruktūrā.
- ¹⁴ 1996. gada septembrī Komisija nosūtīja Francijas Republikai *SFEI* apsvērumus. Atbildot uz tiem, Francijas Republika nosūtīja Komisijai vēstuli, kurai pievienoja ekonomisku pētījumu, ko ir veikusi konsultāciju sabiedrība *Deloitte Touche Tohmatsu* (turpmāk tekstā — “*Deloitte ziņojums*”).
- ¹⁵ 1996. gada 7. novembra vēstulē *SFEI* uzstāja, lai Komisija tai nodrošina pieejā visiem lietas materiāliem. Saistībā ar to tā prasīja pārsūtīt atbildes, ko Francijas valdība jau bija nosūtījusi Komisijai un kas vēl nebija tās rīcībā (proti, 1993. gada 21. janvāra un 18. jūnija vēstules), un papildu informāciju, ko Francijas valdība ir sniegusi Komisijai, tiklidz tā tiek saņemta.
- ¹⁶ 1996. gada 13. novembra vēstulē Komisija atteica *SFEI* pieeju iepriekš minētajiem lietas materiāliem.
- ¹⁷ 1997. gada 21. aprīlī *SFEI* nosūtīja Komisijai jaunu vēstuli, kurā prasīja to precīzi informēt par pārbaudes norises gaitu un it īpaši darīt tai zināmas, pirmkārt, Francijas valdības atbildes uz vēstuli par procedūras uzsākšanu un tās 1996. gada 17. augusta apsvērumus un, otrkārt, Komisijas reakciju un nodomus. 1997. gada 30. aprīlī Komisija atteicās nosūtīt tās rīcībā esošos dokumentus, pamatojoties uz to stingri konfidenciālo raksturu.

- 18 1997. gada 1. oktobrī Komisija pieņēma Lēmumu 98/365/EK par Francijas piešķirto atbalstu *SFMI-Chronopost* (OV 1998, L 164, 37. lpp., turpmāk tekstā — “Apstrīdētais lēmums”), par ko *SFEI* ir paziņots 1997. gada 22. oktobra vēstulē.
- 19 Apstrīdētajā lēmumā Komisija konstatēja, ka ir jānošķir divas pasākumu grupas. Pirmo grupu veido *La Poste* nodrošinātais, pirmkārt, logistikas atbalsts, nododot *SFMI-Chronopost* rīcībā pasta infrastruktūru tā sūtijumu savākšanai, šķirošanai, transportēšanai un piegādei, un, otrkārt, tirdzniecības atbalsts, nodrošinot *SFMI-Chronopost* pieeju *La Poste* klientiem un citādi nemateriāli atbalstot *SFMI-Chronopost*. Otto grupu veido tādi īpaši pasākumi, kā privileģēta pieeja *Radio France* un priekšrocības nodokļu un muitas jomā.
- 20 Komisija uzskatīja, ka jāaplūko šāds jautājums: “Vai *La Poste* un *SFMI-Chronopost* savstarpējā darījuma nosacījumi ir salīdzināmi ar tāda atbilstoša darījuma nosacījumiem starp privātu mātes sabiedrību, kas arī varētu atrasties monopola stāvoklī (piemēram, tāpēc ka tai pieder izņēmuma tiesības), un tās meitas sabiedrību.” Komisija uzskata, ka finansiālu priekšrocību nebūtu, ja iekšējās cenas precēm un pakalpojumiem, ar kuriem apmainās vienai uzņēmumu grupai piederošas sabiedrības, tiktu “aprēķinātas, pamatojoties uz pilnīgām izmaksām (proti, kopējām izmaksām pieskaitot atlīdzību par pašu kapitālu)”.
- 21 Šajā sakarā Komisija atzīmē, ka *SFMI-Chronopost* veiktie maksājumi nesedza kopējās izmaksas pirmajos divos darbības gados, bet tie sedza visus izdevumus, izņemot maksu par galveno mītni un reģionālajām direkcijām. Pirmkārt, tā uzskata, ka būtu pareizi, ja sākuma periodā jaunā uzņēmuma, proti, *SFMI-Chronopost*, izdarītie maksājumi segtu vienīgi mainīgās izmaksas. Otrkārt, Komisija turpina, ka Francijas Republika ir pierādījusi, ka kopš 1998. gada *SFMI-Chronopost* maksātā

atlīdzība sedza visus *La Poste* izdevumus, kā arī atlīdzību par tās ieguldito pašu kapitālu. Turklāt Komisija aprēķināja, ka *La Poste* ieguldījuma iekšējās atdeves koeficients (turpmāk tekstā — “atdeves koeficients”) ievērojami pārsniedz sabiedrības kapitāla izmaksas 1986. gadā, proti, parasto atdeves koeficientu, ko šādos apstākļos prasītu privātais ieguldītājs. Tātad *La Poste* sniedza loģistikas un tirdzniecības atbalstu savai meitas sabiedribai parastos tirgus apstākļos, un līdz ar to šis atbalsts nav valsts atbalsts.

²² Attiecībā uz otro grupu, tas ir, dažādiem atsevišķiem pasākumiem, Komisija uzskata, ka *SFMI-Chronopost* netika piešķirtas nekādas priekšrocības attiecībā uz atmuitošanas procedūru, pastmarku nodevu, algas nodokli vai maksāšanas termiņiem. *La Poste* automašīnu izmantošana reklāmai, pēc Komisijas domām, ir jāuzskata par parastu mātes sabiedrības atbalstu meitas sabiedribai tirdzniecībā, un *SFMI-Chronopost* nesaņem labvēlīgāku attieksmi, ievietojot reklāmas *Radio France*. Komisija varēja arī konstatēt, ka saistības, ko *La Poste* uzņēmās pēc Komisijas 1991. gada 2. decembra lēmuma, ar ko atļauts veidot kopuzņēmumu, nav valsts atbalsts.

²³ Apstrīdētā lēmuma 1. pantā Komisija konstatē:

“*La Poste* nodrošinātais loģistikas un tirdzniecības atbalsts tā meitas uzņēmumam *SFMI-Chronopost*, citi finanšu darījumi abu sabiedrību starpā, attiecības starp *SFMI-Chronopost* un *Radio France*, *La Poste* un *SFMI-Chronopost* piemērojamais muitas režims, *La Poste* piemērotā algas nodokļa sistēma un pastmarku nodeva un [...] ieguldījums pasta pamatstruktūrā nav valsts atbalsts *SFMI-Chronopost*.”

- ²⁴ 1997. gada 2. decembrī *SFEI* pieprasīja, lai Komisija līdz 1997. gada 17. decembrim tai pārsūta 1993. gada 3. maija telefaksu, 1996. gada 30. maija piezīmi un *Deloitte* ziņojumu, kas visi ir minēti Apstrīdētajā lēmumā. Tajā pašā dienā prasītājas prasīja arī Francijas Ekonomikas, Finanšu un Rūpniecības ministrijai, lai tā nosūta *Deloitte* ziņojumu. Tās iesniedza šo pašu pieprasījumu Pieejas administratīvajiem dokumentiem komisijai 1997. gada 9. decembrī.
- ²⁵ 1997. gada 15. decembra vēstulē Komisija noraidīja *SFEI* lūgumu, atsaucoties uz Komisijas un Padomes dokumentu publiskas pieejamības kodeksu (OV 1993, L 340, 41. lpp.). Tā uzsvēra, ka, tā kā lūgums attiecas uz dokumentu, kas ir iestādes rīcībā, bet kura autors ir cita fiziska vai juridiska persona vai dalībvalsts, tas jānosūta tieši dokumenta autoram. Turklat tā atsaucas uz izņēmumiem komercnoslēpumu un rūpniecisko noslēpumu saglabāšanai, kā arī konfidencialitātes aizsardzībai.
- ²⁶ Ar prasības pieteikumu, kas reģistrēts Pirmās instances tiesas kancelejā 1997. gada 30. decembrī, prasītājas cēla šo prasību.
- ²⁷ 1998. gada 12. martā prasītājas iesniedza lūgumu izsniegt Komisijas lēmumā minētos dokumentus, kam tām nebija pieejas pirms šī lēmuma pieņemšanas un ko Komisijai nosūtīja Francijas valdība, proti, 1993. gada 3. maija telefaksu, 1996. gada 30. maija piezīmi, 1996. gada augusta atbildi uz *SFEI* apsvērumiem un *Deloitte* ziņojumu. 1998. gada 7. maija vēstulē Pirmās instances tiesa aicināja Komisiju izsniegt atbildi uz *SFEI* apsvērumiem un *Deloitte* ziņojumu. Šie dokumenti tika nosūtīti 1998. gada 26. majā.
- ²⁸ Ar aktu, kas iesniegts kancelejā 1998. gada 2. jūnijā, Francijas Republika lūdza atļauju iestāties lietā atbildētājas prasījumu atbalstam. Aktos, kas kancelejā iesniegti 1998. gada 5. jūnijā, *Chronopost* un *La Poste* izteica tādu pašu lūgumu.

- 29 Ar Pirmās instances tiesas ceturtās palātas paplašinātā sastāvā priekssēdētāja 1998. gada 7. jūlijā rīkojumu Francijas Republikai, *Chronopost* un *La Poste* atļāva iestāties lietā atbildētājas prasījumu atbalstam.
- 30 1998. gada 23. jūlijā prasītājas iesniedza Pirmās instances tiesas kancelejā otru lūgumu izsniegt dokumentus. 1998. gada 10. novembra vēstulē Pirmās instances tiesa pazīnoja prasītājām savu lēmumu šajā procesa stadijā neapmierināt šo lūgumu.
- 31 Replikas rakstā prasītājas prasīja, lai konfidencialitāte tiktu noteikta visiem replikas 10. pielikumā esošajiem dokumentiem un lai šie dokumenti būtu pieejami vienīgi Pirmās instances tiesai. 1999. gada 5. janvāra un 10. februāra vēstulēs prasītājas precizēja, ka šis lūgums attiecas vienīgi uz *La Poste* un *Chronopost*. Ar 1999. gada 5. marta rīkojumu Pirmās instances tiesas ceturtās palātas paplašinātā sastāvā priekssēdētājs apmierināja lūgumu noteikt konfidencialitāti dažiem datiem attiecībā pret *La Poste* un *Chronopost*.
- 32 Prasītājas savus prasījumus pamato ar četriem atcelšanas pamatiem, pirmais no tiem ir balstīts uz "tiesību uz aizstāvēšanos, it īpaši uz tiesību piekļūt lietas materiāliem, pārkāpumu", otrs balstīts uz "nepietiekamu pamatojumu", trešais uz "klūdām faktos un acīmredzamām klūdām vērtējumā" un ceturtais uz "valsts atbalsta jēdziena nepareizu piemērošanu". Ceturtais pamats sastāv no divām daļām, saskaņā ar kurām Komisija esot nepareizi piemērojusi valsts atbalsta jēdzienu, jo tā, pirmkārt, analizējot atlīdzību par *La Poste* nodrošināto atbalstu *SFMI-Chronopost*, nav nēmusi vērā parastos tirgus apstākļus un, otrkārt, dažādus pasākumus par labu *SFMI-Chronopost* nav uzskatījusi par ietilpstotošiem šajā jēdzienā.

- ³³ Pirmās instances tiesa daļēji atcēla Apstrīdētā lēmuma 1. punktu, pieņemot ceturtā pamata pirmo daļu. No pārējiem prasītāju pamatiem un argumentiem Pirmās instances tiesa pārbaudīja tikai pirmo pamatu, kas attiecas uz aizstāvēšanās tiesibū pārkāpumu, un argumentus, kas minēti trešajā pamatā, kas attiecas uz kļūdām faktos un acimredzamām kļūdām vērtējumā un kas nesakrīt ar iepriekš ceturtā pamata ietvaros pārbauditajiem argumentiem. Abos gadījumos prasītāju izteiktie iebildumi ir noraidīti.
- ³⁴ Ar prasības pieteikumiem, kas iesniegti Tiesas kancelejā, attiecigi, 2001. gada 19. un 23. februārī, *Chronopost, La Poste* un Francijas Republika atbilstoši Tiesas Statūtu 56. pantam, iesniedza apelāciju par šo spriedumu.
- ³⁵ Savu apelācijas sūdzību *Chronopost, La Poste* un Francijas Republika pamato ar vairākiem pamatiem, pirmajā tās apgalvo, ka ir kļūdaini interpretēts “parasto tirgus apstākļu” jēdziens, tādējādi pārkāpjot Līguma 92. panta 1. punktu.
- ³⁶ Ar 2003. gada 3. jūlija spriedumu Tiesa atcēla Pirmās instances tiesas spriedumu, pieņemot pirmo pamatu, nododot lietu atkārtotai izskatīšanai Pirmās instances tiesā un atliekot jautājuma par tiesāšanās izdevumiem izskatīšanu.

Tiesvedība pēc lietas nodošanas otrreizējai izskatīšanai

- ³⁷ Lieta tika nodota Pirmās instances tiesas ceturtajai palātai paplašinātā sastāvā. Tā kā Pirmās instances tiesas palātu sastāvs ar Pirmās instances tiesas 2004. gada 13. septembra lēmumu (OV C 251, 12. lpp.) ir mainīts, proti, tiesnesis referents tika pārceelts uz trešo palātu paplašinātā sastāvā, tad šī iemesla dēļ tai tika piešķirta šīs lietas izskatīšana.

- 38 Saskaņā ar Pirmās instances tiesas reglamenta 119. panta 1. punktu prasītājas un atbildētāja iesniedza procesuālu rakstu ar apsvērumu izklāstu. Piemērojot Reglamenta 119. panta 3. punktu, prasītājām un atbildētājai atlāva iesniegt papildu procesuālos rakstus ar apsvērumu izklāstu. Personu, kas iestājušās lietā, procesuālie raksti ar apsvērumu izklāstu tika iesniegti saskaņā ar Reglamenta 119. panta 1. punktu pēc tam, kad savus papildu procesuālos rakstus bija iesniegušas puses.
- 39 Pēc tiesneša referenta ziņojuma Pirmās instances tiesa (trešā palāta paplašinātā sastāvā) nolēma sākt mutvārdū procesu un Pirmās instances tiesas reglamenta 64. pantā paredzēto procesa organizatorisko pasākumu ietvaros uzaicināja lietas dalībniekus iesniegt konkrētus dokumentus un atbildēt uz rakstiskajiem jautājumiem. Lietas dalībnieki šos lūgumus izpildīja noteiktajā termiņā.
- 40 2005. gada 15. jūnija tiesas sēdē tika uzklausīti pušu mutvārdū paskaidrojumi un atbildes uz Pirmās instances tiesas uzdotajiem jautājumiem. Šis tiesas sēdes beigās Komisijai un *La Poste* tika lūgts iesniegt dažus dokumentus. Turklāt pārējiem lietas dalībniekiem tika noteikts termiņš apsvērumu par šiem dokumentiem iesniegšanai. Prasītājas iesniedza savus apsvērumus noteiktajā termiņā.
- 41 Mutvārdū process tika pasludināts par pabeigtu 2005. gada 23. augustā.
- 42 Vēstulēs, kas iesniegtas 2005. gada 30. septembrī un 4. oktobrī, *Chronopost* un *La Poste* lūdza atlāut iesniegt atbildi uz prasītāju apsvērumiem par izsniegtajiem dokumentiem pēc tiesas sēdē Pirmās instances tiesas izteiktā lūguma.

- 43 Ar 2004. gada 27. oktobra rīkojumu Pirmās instances tiesa (trešā palāta paplašinātā sastāvā) nolēma atkārtoti sākt mutvārdu procesu saskaņā ar Reglamenta 62. pantu.
- 44 Pirmās instances tiesa saskaņā ar Reglamenta 64. pantu veica procesa organizatoriskos pasākumus, pievienojot lietai *Chronopost* un *La Poste*, attiecīgi, 2005. gada 30. septembrī un 4. oktobrī iesniegtos apsvērumus. Pārējo lietas dalībnieku apsvērumi tāpat tika pievienoti lietai.
- 45 2005. gada 19. decembrī mutvārdu procesu atkārtoti pasludināja par pabeigtu.

Lietas dalībnieku prasījumi pēc lietas nodošanas otrreizējai izskatīšanai

- 46 Prasītāju prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:
- atcelt Apstrīdēto lēmumu;
 - piespriest atbildētājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus lietā T-613/97;
 - piespriest Francijas Republikai, *Chronopost* un *La Poste* solidāri atlīdzināt tiesāšanās izdevumus lietās C-83/01 P, C-93/01 P un C-94/01 P, kā arī lietā T-613/97 pēc to nodošanas otrreizējai izskatīšanai.

47 Komisijas, ko atbalsta Francijas Republika un *La Poste*, prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

- prasību noraidīt;
- piespriest prasītajām atlīdzināt tiesāšanās izdevumus abās tiesvedības instancēs.

48 *Chronopost* prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

- galvenokārt, noraidīt prasību kā nepieņemamu un, pakārtoti, — kā nepamatotu;
- piespriest prasītajām atlīdzināt tiesāšanās izdevumus abās tiesvedības instancēs.

Juridiskais pamatojums

1. *Ievada apsvērumi*

49 Pēc Tiesas sprieduma un šīs lietas nodošanas otrreizējai izskatīšanai Pirmās instances tiesā prasītājas būtībā turpina uzturēt spēkā otro, trešo un ceturto pamatu, kas izvirzīti, izskatot lietu Pirmās instances tiesā, proti, pamatus, kas balstīti uz pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu, uz neprecīziem faktiem un acīmredzamām klūdām vērtējumā, analizējot atlīdzību par *La Poste* sniegto atbalstu,

un uz kļūdainu valsts atbalsta jēdziena piemērošanu. Pēdējais minētais pamats savukārt iedalāms divās daļās, kas balstītas, pirmkārt, uz parastu tirgus apstākļu jēdziena, kāds tas ir izklāstīts Tiesas spriedumā, pārkāpumu un, otrkārt, uz to, ka nav nemitī vērā atsevišķi valsts atbalsta jēdziena elementi.

- 50 Vispirms ir jāatgādina, ka Tiesa atcēla Pirmās instances tiesas spriedumu tiesību kļūdas Līguma 92. panta 1. punkta piemērošanā dēļ. Tiesa uzskata, ka šo kļūdu veido Pirmās instances tiesas apgalvojums, ka Komisijai bija pienākums jautājuma, vai *La Poste* un *SFMI-Chronopost* nodrošinātais logistikas un tirdzniecības atbalsts ir vai nav valsts atbalsts, analizes gaitā pārbaudīt, vai *La Poste*, nosakot pilnīgās izmaksas, par šī logistikas atbalsta nodrošināšanu nēma vērā nosacījumus, kas, nosakot atlīdzību par sniegtajiem pakalpojumiem, būtu jāņem vērā uzņēmumam, kas darbojas parastos tirgus apstākļos. Pirmās instances tiesa secināja, ka Komisijai bija vismaz pienākums pārliecināties, ka *La Poste* saņemtā atlīdzība ir salīdzināma ar privāti finansētās sabiedrības vai privāta uzņēmumu koncerna prasīto atlīdzību, kas darbojas rezervētā sektorā atbilstoši struktūrlai, vispārējai vai sektora politikai, vadoties pēc ilgtermiņa perspektīvām. Tiesa norādīja, ka šāds vērtējums, kas ir spēkā neesošs tiesību kļūdas dēļ, ignorē faktu, ka tāds uzņēmums kā *La Poste* atrodas stāvokli, kas būtiski atšķiras no privāta uzņēmuma stāvokļa, kurš darbojas parastos tirgus apstākļos un saistībā ar šo piebilst (Tiesas sprieduma 34.–40. punkts):

“34 *La Poste* sniedza pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi EK līguma 90. panta 2. punkta (jaunajā redakcijā — EKL 86. panta 2. punkts) nozīmē (Tiesas 1993. gada 19. maija spriedums lietā C-320/91 *Corbeau, Recueil*, I-2533. lpp., 15. punkts). Šādu pakalpojumu būtibā veido pienākums nodrošināt pasta savākšanu, transportu un piegādi visiem klientiem visā attiecīgās dalībvalsts teritorijā saskaņā ar vienotiem tarifiem un vienādiem kvalitātes nosacījumiem.

- 35 Ar šādu mērķi *La Poste* bija jāizveido vai jāfinansē infrastruktūra un nozīmīgi līdzekļi ("posta tīkls"), kas tai ļautu nodrošināt pasta pamatpakalpojumus visiem klientiem, tajā skaitā arī teritorijās ar zemu iedzīvotāju blīvumu, kurās tarifi nesedz radītās attiecīgo pakalpojumu sniegšanas izmaksas.
- 36 Pakalpojumu, kas ir jānodrošina ar *La Poste* tīkla palīdzību, īpatnību dēļ šī tīkla izveidošana un uzturēšana neatbilst tīri komerciālai logikai. Kā jau minēts šī sprieduma 22. punktā, UFEX u.c. cita starpā piekrita, ka tīkls, kādu varēja izmantot *SFMI-Chronopost*, acīmredzami nav tikai uz tirgu orientēts tīkls. Tātad šādu tīklu nekad nebūtu izveidojis privāts uzņēmums.
- 37 Turklat logistikas un tirdzniecības atbalsta nodrošināšana ir nedalāmi saistīta ar *La Poste* tīklu, jo to sniedz, laujot rīkoties ar tīklu, kam tirgū nav ekvivalenta.
- 38 Pie šādiem nosacījumiem, tā kā nekādā mērā nav iespējams salīdzināt *La Poste* stāvokli ar privātu uzņēmumu koncernu, kas nedarbojas rezervētā nozarē, visādā ziņā hipotētiskie "parastie tirgus apstāklī" ir jāvērtē, balstoties uz pieejamiem objektīviem un pārbaudāmiem elementiem.
- 39 Šajā gadījumā *La Poste* izmaksas, nodrošinot logistikas un tirdzniecības atbalstu savai meitas sabiedrībai, var būt šādi objektīvi un pārbaudāmi elementi.

- 40 Attiecīgi *SFMI-Chronopost* nav sniegts valsts atbalsts, ja, pirmkārt, tiek noskaidrots, ka samaksātā atlīdzība pienācīgā veidā sedz visas papildu mainīgās izmaksas, kas radušās, nodrošinot logistikas un tirdzniecības atbalstu, atlīdzinot gan pasta tikla izmantošanas rezultātā radušās nemainīgās izmaksas, gan atlīdzību par pašu kapitāla izmantošanu, ciktāl to *SFMI-Chronopost* izmanto savā darbībā konkurences apstākļos, un ja, otrkārt, nav pamata uzskatīt, ka kāds no šiem nosacījumiem nav pienācīgi novērtēts vai ir noteikts patvalīgi.”
- 51 Nemot vērā šo Tiesas vērtējumu, Pirmās instances tiesa uzskata, ka vispirms ir jāpārbauda pamats, kas balstīts uz pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi. Pamati, kas izriet no nepreciziem faktiem un acīmredzamām kļūdām vērtējumā, kā arī no kļūdainas valsts atbalsta jēdziena piemērošanas, ir savstarpēji saistīti un turpinājumā tiks pārbaudīti kopā.
2. *Par pamatu, kas balstīts uz pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi*
- Lietas dalībnieku argumenti*
- 52 Prasītājas iebilst pret to, ka Komisija Apstrīdētajā lēmumā tikai atsaucās uz ekonomikas ziņojumiem, uz kuriem tā balstās, bet neprecizē, kurās ziņojumu daļas ļauj secināt, ka *SFMI-Chronopost* nav sniegts [valsts] atbalsts, lai Kopienu tiesa varētu to pārbaudīt.
- 53 Prasītājas apgalvo, pirmkārt, ka ir skaidrs, ka Apstrīdētais lēmums būtībā balstīts uz secinājumiem *Deloitte* ziņojumā, ko Komisija atteicās tām izsniegt un kas vienīgais varētu pamatot Apstrīdētā lēmuma saturu. *Deloitte* ziņojums, kas ir Apstrīdētā

lēmuma pamatojuma būtisks elements, bija jānosūta prasītājām, vēlākais, vienlaikus ar Apstrīdēto lēmumu, kas uz tām attiecas, lai dotu tām iespēju izmantot savas tiesības.

- ⁵⁴ Otrkārt, prasītājas apgalvo, ka pamatojums attiecībā uz logistikas atbalstu ir nepietiekams. Komisija Apstrīdētajā lēmumā nenorādīja, kas veido ekspresspastam raksturigo pakalpojumu kopuma “pilnīgās izmaksas”. Komisijas pamatojums šajā jautājumā ir acīmredzami nepietiekams, lai to varētu saprast prasītājas un Pirmās instances tiesa pārbaudīt, jo Komisija nepaskaidro, pamatojoties uz kādiem faktiem tā secināja, ka “SFMI-Chronopost” kopējā atlīdzība par *La Poste* sniegtloģistikas atbalstu bija lielāka par darbības visām izmaksām 1986.–1995. gadā” un tātad nav uzskatāms par atbalstu.
- ⁵⁵ Trešķart, prasītājas uzskata, ka pamatojums attiecībā uz atbalstu tirdzniecības jomā ir nepietiekams. Komisija nenorāda ne to, kura “pilnīgo izmaksu” daļa attiecas uz tās apgalvotā atbalsta tirdzniecībā izmaksām, ne arī kādas konkrēti izmaksas tiek segtas, maksājot par tirdzniecības atbalsta īpašiem pakalpojumiem. Tādējādi veikt šādu pārbaudi nebūs viegli, jo nav definēts termins “mārketinga izdevumi”. Turklāt prasītājas uzskata, ka Komisija izteica vienīgi nenoteiktus iebildumus pret tās sniegtloji precizo vērtējumu attiecībā uz *SFMI* produktu reklāmas izmaksām un preču zīmes *La Poste* attēla lietošanas vērtību.
- ⁵⁶ Prasītājas uzskata, ka Komisijai bija jāiekļauj Apstrīdētajā lēmumā no Francijas valdības saņemtās tabulas, kurās ir precizētas izmaksas, un pamatojuma trūkumu nevar izskaidrot vai nu ar vēlēšanos nesarežģīt Apstrīdēto lēmumu, vai ar komercnoslēpumu. Tās atzīmēja, ka atskaites posms (1986.–1990. gads), uz kuru attiecās sākotnējā sūdzība, ir uzskatāms jau par “komerciali pagājušu”. Tātad Komisijas vērtējums ir vispārīgs un nepietiekami pamatots.

- 57 Ceturtkārt, prasītājas vērš uzmanību uz to, ka pastāv pretruna Apstrīdētā lēmuma pamatojumā, kas pielīdzināma pamatojuma neesamībai, attiecībā uz tā dēvēto "retropolācijas" metodi. Vispirms Komisija paskaidro, ka cenu par logistikas atbalstu aprēķina, reizinot apstrādāto sūtījumu skaitu vai to svaru ar vienotu cenu par dažādām darbibām, bet vēlāk tā konstatē, ka līdz 1992. gadam *La Poste* nebija analītiskas grāmatvedības uzskaites.
- 58 Prasītājas turklāt norāda, ka Apstrīdētā lēmuma pamatojums ir jāvērtē saistībā ar lietas apstākļiem, kas šajā lietā ir iemesls īpaši detalizētam pamatojumam. Par šādiem apstākļiem ir uzskatāma paziņojuma neesamība, administratīvās procedūras ārkārtējais ilgums (lēmums ir pieņemts 81 mēnesi pēc sākotnējās sūdzības iesniegšanas), Komisijas atzītās nozīmīgās grūtības, it īpaši jautājumā par to, vai apstrīdētie pasākumi var tikt uzskatīti par valsts atbalstu, Komisijas konstatētā atbalsta pastāvēšanas varbūtība, pirmā noraidošā lēmuma atcelšana pēc tam, kad par tā atcelšanu tika iesniegta prasība, pilnīga Komisijas bezdarbība trīs gadus (no tās lēmuma atcelšanas 1992. gada 9. jūlijā līdz 1995. gada 24. oktobra Tiesas sēdei lietā *SFEI*), sprieduma lietā *SFEI* pastāvēšana, kas ietver vadlinijas, atteikums ļaut iepazīties arī lietas materiāliem, pat izslēdzot no tās materiālus, kas, iespējams, nav konfidenciāli, un apstrīdēto pasākumu reģistrācija nepaziņoto atbalstu reģistrā. Visbeidzot, prasītājas piebilst, ka tās nosūtīja Komisijai arvien precīzākus ekonomikas pētījumus.
- 59 Komisija pretēji prasītāju apgalvotajam uzskata, ka tā Apstrīdētajā lēmumā (D.1. punktā) ir norādījusi veidu, kādā tika sadalītas "pilnīgās izmaksas". Tā atzīmē, ka *La Poste* izmantotā un Komisijas apstiprinātā metode tajā ir aprakstīta pa posmiem, kā arī tās rezultāts, proti, *La Poste* radušos pilnīgo izmaksu segšanas koeficients vairāku gadu garumā. Komisija uzskata, ka, lai pārbauditu atbalsta esamību, ir pietiekami balstīties uz izmantoto metodi un iegūtajiem rezultātiem, atkārtoti neatsaucoties uz attiecīgajām tabulām, kas pārmērīgi sarežģītu Komisijas

lēmuma tekstu. Tā piebilst, ka judikatūrā nav prasīts, lai pamatojums ietvertu visus attiecīgos faktiskos un tiesiskos apstākļus, it īpaši ja tas ir metodes izvēles jautājums.

- 60 Komisija atzīmē, ka pilnīgo izmaksu sadalījumu Francijas iestādes nodeva tās rīcībā 1996. gada 30. maijā. Šajā sadalījumā būtībā ir nodalīti, ar nelielām izmaiņām atbilstoši katram gadam, dažādi pasta iestāžu, šķirošanas centru un *La Poste* pārstāvju darījumi. Minētās tabulas vienmēr attiecas uz pilnīgām izmaksām un salīdzina šīs izmaksas ar konkrētā katra pakalpojuma cenu saskaņā ar apakšlīgumu, lai noteiktu segšanas gada koeficientu. Tomēr šī skaitliskā informācija ir komercnoslēpums, jo tā attiecas uz izmaksu struktūru un finanšu plūsmu starp mātes sabiedrību un meitas sabiedrību.
- 61 *Chronopost* uzsver, ka Komisijas pienākums norādīt pamatojumu sūdzības iesniedzējam nozīmē, ka ir jāatspoguļo iemesli, kuru dēļ sūdzībā minētie faktiskie un tiesiskie apstākļi nav pietiekami, lai pierādītu valsts atbalsta pastāvēšanu. Tomēr īpašs pamatojums netiek prasīts nevienai no metodes izvēlēm, ne arī tiem elementiem, kas ir acīmredzami nevietā, kam nav nozīmes vai kas ir neapšaubāmi otršķirīgi.
- 62 *Chronopost* uzskata, ka Apstrīdētā lēmuma pamatojums ir pietiekams. Tā apgalvo, ka Komisijai nav pienākuma iekļaut Apstrīdētajā lēnumā visus grāmatvedības analītiskos aprēķinus. Turklat *Chronopost* norāda, ka iespējamo Apstrīdētā lēmuma pamatojuma trūkumu nav konstatējusi ne Pirmās instances tiesa, ne Tiesa, kaut arī pamatojuma trūkums ir sabiedriskās kārtības jautājums un līdz ar to tas tiesai ir jāaplūko pēc pašas iniciatīvas. Pretēji prasītāju no judikatūras izdarītaiem secinājumiem pietiek ar to, ka Komisija norāda, kādus aprēķinus tā izmantoja.

Pirmās instances tiesas vērtējums

Judikatūras izmantošana pamatojumā

- ⁶³ Ir jāatgādina, ka pamatojumam, kas prasīts EK līguma 190. pantā (jaunajā redakcijā — EKL 253. pants), jābūt atbilstošam attiecīgā tiesību akta būtbai un tajā skaidri un neapšaubāmi jābūt norādītai tās iestādes argumentācijai, kas pieņema attiecīgo tiesību aktu, tādā veidā, kas ieinteresētajām personām ļautu iepazīties ar pieņemtā tiesību akta pamatojumu un attiecīgajai tiesai īstenot tās kontroles pilnvaras. Prasība pamatot ir izvērtējama, vadoties no attiecīgās lietas apstākļiem, it īpaši attiecīgā tiesību akta saturā, izvirzīto pamatojumu būtbas un intereses saņemt izskaidrojumu, kāda ir tiesību akta adresātiem vai citām personām, kuras tas skar tieši un individuāli. Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu aplūkoti visi atbilstošie faktiskie un tiesiskie apstākļi, jo tiesību akta pamatojuma atbilstība Līguma 190. pantā noteiktajām prasībām ir jāvērtē ne tikai atkarībā no tā teksta, bet arī konteksta, kā arī visu tiesību normu kopuma, kas regulē attiecīgo jomu (skat. Tiesas 1998. gada 2. aprīļa spriedumu lietā C-367/95 P Komisija/Sytraval un Brink's France, Recueil, I-1719. lpp., 63. punkts un tajā minētā judikatūra).
- ⁶⁴ Īpaši runājot par Komisijas lēmumu, kurā ir noliegts, ka pasākums, par ko bija iesniegta sūdzība, ir valsts atbalsts, Komisijai jebkurā gadījumā ir pietiekamā apjomā jāatspogulo sūdzības iesniedzējam iemesli, pamatojoties uz kuriem sūdzībā minētie faktiskie un tiesiskie apstākļi nav pietiekami, lai pierādītu valsts atbalsta esamību. Tomēr Komisijai nav jāizsaka viedoklis par apstākļiem, kas ir acīmredzami nevietā, kam nav nozīmes vai kas neapšaubāmi ir otršķirīgi (iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Sytraval un Brink's France, 64. punkts).
- ⁶⁵ Turklat ir jāuzsver, ka administratīvajās procedūrās, kurās Komisijai ir piešķirta rīcības brīvība savu funkciju īstenošanai, vēl jo lielāka nozīme ir garantiju ievērošanai administratīvās procedūras laikā, ko sniedz Kopienu tiesiskā kārtība. Pie šim

garantijām it īpaši pieder kompetentas iestādes pienākums rūpīgi un objektīvi pārbaudīt visus apstākļus, kas attiecas uz attiecīgo lietu, un pietiekami pamatot savus lēmumus (Tiesas 1991. gada 21. novembra spriedums lietā C-269/90 *Technische Universität München, Recueil*, I-5469. lpp., 14. punkts).

⁶⁶ Turklat, kaut arī Komisijai nav pienākuma lēmumu pamatojumā, kas pieņemti konkurences tiesību piemērošanas nodrošināšanai, izklāstīt visus faktiskos un tiesību jautājumus, kā arī apsvērumus, kas tai lika pieņemt šādu lēmumu, tomēr saskaņā ar Līguma 190. pantu tai vismaz ir jāmin fakti un apsvērumi, kas ir būtiski kopsakarā ar tās lēmumu, lai šādā veidā dotu iespēju Kopienu tiesai un ieinteresētajām personām uzzināt Līguma piemērošanas apstākļus (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 1998. gada 15. septembra spriedumu apvienotajās lietās T-374/94, T-375/94, T-384/94 un T-388/94 *European Night Services* u.c./Komisija, *Recueil*, II-3141. lpp., 95. punkts un tajā minētā judikatūra).

⁶⁷ No judikatūras izriet arī, ka, ja vien nepastāv īpaši apstākļi, lēmumā ir jāietver pamatojums un to nedrīkst pirmo reizi izskaidrot tikai vēlāk Tiesā (skat. Pirmās instances tiesas 1998. gada 14. maija spriedumu lietā T-295/94 *Buchmann/Komisija, Recueil*, II-813. lpp., 171. punkts, un iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *European Night Services* u.c./Komisija, 95. punkts un tajā minētā judikatūra). Ir jāatgādina, ka pamatojums ieinteresētajai personai principā jāpaziņo vienlaikus ar lēmumu, kas uz to attiecas. Pamatojuma trūkumu nevar novērst tādā veidā, ka ieinteresētā persona lēmuma pamatojumu uzzina Tiesā notiekošajā procesā (Tiesas 2005. gada 28. jūnija spriedums apvienotajās lietās C-189/02 P, C-202/02 P, no C-205/02 P līdz C-208/02 P un C-213/02 P *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, Krājums, I-5425. lpp., 463. punkts). Tādēļ, ja Komisijas lēmumam, ar kuru ir piemērots Līguma 92. pants, ir nozīmīgi trūkumi, Komisija nevar tos novērst, iesniedzot Pirmās instances tiesā pirmo reizi skaitļus un citus analīzes rezultātus, kas ļauj konstatēt, ka tā ir pareizi piemērojusi Līguma 92. pantu, ja vien tas neattiecas uz analīzes rezultātiem, ko neviens no lietas dalībniekiem nav apstrīdējis iepriekšējā

administratīvā procedūrā (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *European Night Services* u.c./Komisija, 96. punkts).

- ⁶⁸ No minētā izriet, ka Komisijas pārstāvju Pirmās instances tiesā sniegtā argumentācija nenovērš Apstrīdētā lēmuma pamatojuma nepietiekamību (skat. Pirmās instances tiesas 2005. gada 18. janvāra spriedumu lietā T-93/02 *Confédération nationale du Crédit mutuel*/Komisija, Krājums, II-143. lpp., 126. punkts un tajā minētā judikatūra).
- ⁶⁹ Tiešām — lēmuma rezolutīvā daļa un pamatojums, kas ir obligāti jāargumentē atbilstoši Līguma 190. pantam, ir nedalāms veselums, tādējādi to var pieņemt vienlaikus vienīgi Komisijas locekļi, ievērojot koleģialitātes principu, un jebkurš grozījums pamatojumā, kas nav tikai ortogrāfisks vai gramatisks labojums, ietilpst kolēģijas izņēmuma kompetencē (iepriekš minētais spriedums lietā *Confédération nationale du Crédit mutuel*/Komisija, 124. punkts, nēmot vērā Tiesas 1994. gada 15. jūnija spriedumu lietā C-137/92 P Komisija/BASF u.c., *Recueil*, I-2555. lpp., 66.–68. punkts).
- ⁷⁰ Saistībā ar šo ir jāatzīmē, ka Kopienu tiesai, izskatot prasību atceļt tiesību aktu, kas celta saskaņā ar EK līguma 173. pantu (jaunajā redakcijā — EKL 230. pants), ir vienīgi jāpārbauda apstrīdētā tiesību akta likumība. Līdz ar to Pirmās instances tiesas kompetencē nav novērst iespējamo pamatojuma trūkumu vai papildināt Komisijas pamatojumu, pievienojot tam vai aizstājot elementus, kas neizriet no paša Apstrīdētā lēmuma.
- ⁷¹ Tātad ir jāpārbauda, vai Apstrīdētais lēmums, kas ir pamatots ar sarežģītiem ekonomikas vērtējumiem, ir pieņemts, ievērojot izklāstītos principus. It īpaši saskaņā ar iepriekš šī sprieduma 66.–70. punktā minēto judikatūru tas, vai Komisija ir ievērojusi pienākumu norādīt pamatojumu, ir jāpārbauda tikai saistībā ar paša Apstrīdētā lēmuma tekstā minēto pamatojumu.

Par pienākuma norādīt pamatojumu ievērošanas pārbaudes apmēru šajā lietā

- ⁷² Ir svarīgi atgādināt, ka Pirmās instances tiesai ir jāpārbauda, vai Komisija ir ievērojusi pienākumu norādīt pamatojumu atbilstoši Līguma 190. pantam attiecībā uz tās secinājumu, ka *SFMI-Chronopost* nav sniegs valsts atbalsts. Saskaņā ar principiem, ko Tiesa izklāstījusi spriedumā un kas minēti šī sprieduma 50. punktā, ir īpaši jāpārbauda, vai Apstrīdētā lēmumā ir pietiekami pamatoti, no vienas puses, tas, vai *SFMI-Chronopost* maksātā atlīdzība ietver, pirmkārt, visas papildu mainīgās izmaksas, kas radušas, nodrošinot loģistikas un tirdzniecības atbalstu, otrkārt, atbilstošu līdzdalību nemainīgo izmaksu, kas rodas, izmantojot pasta tiklu, segšanā, un, treškārt, atbilstošu atlīdzību par pašu kapitāla izmantošanu, ciktāl to *SFMI-Chronopost* izmanto savā darbībā konkurences apstākļos, un, no otras puses, tas, vai nav turklāt pamats uzskatīt, ka šie elementi nav pienācīgi novērtēti vai ir noteikti patvaijīgi.
- ⁷³ Šajā sakarā Pirmās instances tiesa uzskata, ka, kaut arī iemesli, pamatojoties uz kuriem Komisija noraidīja prasītāju piedāvāto izmaksu aprēķina metodi, skaidri izriet no Apstrīdētā lēmuma 49.–56. apsvērumā minētā pamatojuma, tomēr šim pamatojumam ir arī pietiekami jāatspoguļo veids, kādā Komisija, izmantojot tā dēvēto “pilnīgo izmaksu” metodi, aprēķināja un novērtēja *La Poste* izmaksas — ieskaitot izmaksas, ko par atbilstošām šajā sakarā Tiesa atzinusi spriedumā par apelācijas sūdzību, —, kā arī atlīdzību, ko šajā sakarā maksāja *SFMI-Chronopost*, lai Pirmās instances tiesa varētu pārbaudit Komisijas izdarītā vērtējuma par valsts atbalsta esamību likumību. Šajā kopsakarā ir jānoraida *Chronopost* arguments par to, ka Apstrīdētais lēmums ir pietiekami pamatots, jo ne Pirmās instances tiesa, ne Tiesa neesot ierosinājusi jautājumu par pamatojuma trūkumu, kas ir sabiedriskās kārtības jautājums. Ne Pirmās instances tiesai, ne Tiesai nebija jāaplūko šāds pamatojuma trūkums, jo Pirmās instances tiesa pirmajā instancē atcēla Apstrīdēto lēmumu tikai tiesību klūdas, piemērojot Līguma 92. pantu, dēļ (Pirmās instances tiesas sprieduma 64.–79. punkts) un Tiesa attiecīgi pārbaudīja vienīgi vērtējuma, uz kā Pirmās instances tiesa balstīja savus secinājumus, likumību (Tiesas sprieduma 31.–42. punkts).

- 74 Tādējādi Pirmās instances tiesa uzskata par nepieciešamu pārbaudit jautājumu, vai Komisija ir pietiekami pamatojusi savu vērtējumu, pirmkārt, attiecībā uz papildu mainīgo izmaksu, kas radušās, nodrošinot logistikas un tirdzniecības atbalstu, segšanu, otrkārt, attiecībā uz atbilstošu līdzdalību nemainīgo pasta tīkla izmantošanas izmaksu segšanā un, treškārt, attiecībā uz atbilstošu atlīdzību par pašu kapitāla izmantošanu.

Par Apstrīdētā lēmuma pamatojumu attiecībā uz papildu mainīgajām izmaksām, kas rodas, nodrošinot logistikas un tirdzniecības atbalstu

- 75 Attiecībā uz papildu mainīgajām izmaksām, kas *La Poste* rodas, nodrošinot logistikas un tirdzniecības atbalstu *SFMI-Chronopost*, Apstrīdētā lēmuma trīsdesmit trešajā apsvērumā ir norādīts:

“Lai aprēķinātu kopējo *SFMI-Chronopost* sniegtā atbalsta summu, *La Poste* aprēķina vispirms darbības tiešās izmaksas, izņemot mītnes un reģionālo pārvalžu uzturēšanas izdevumus, ievērojot sniegtu pakalpojumu produkcijas gammu (pamatdarījumu lēde), un faktiskās tirdzniecības apjomu. Mītnes un reģionālo pārvalžu uzturēšanas izdevumus tātad proporcionāli pieskaitīja izdevumiem, kas saistīti ar katru no pakalpojumiem.

Attiecībā uz produkcijas gammu *La Poste* nebija analitiskas grāmatvedības sistēmas, kas tai ļautu aprēķināt faktiskās izmaksas, kas saistītas ar logistikas atbalsta nodrošināšanu *SFMI-Chronopost*. Līdz 1992. gadam šīs izmaksas tika aprēķinātas, pamatojoties uz vērtējumu. *SFMI-Chronopost* saņemtie pakalpojumi tika sadalīti pa atsevišķām pamatdarbībām, kas līdz 1992. gadam netika uzskaitītas. Lai noteiktu savas izmaksas, *La Poste* pielīdzināja šos pakalpojumus pastāvošiem un līdzīga rakstura pasta pakalpojumiem, kuru atsevišķās darbības jau bija uzskaitītas un novērtētas (piemēram, ierakstītas vēstules nodošana). 1992. gadā attiecīgo darījumu

ilgums un izmaksas tika aprēķinātas, nesniedz vērā faktisko ekspresspasta plūsmas apjomu. Šie aprēķini ļāva *La Poste* noteikt faktiskās tās loģistikas atbalsta izmaksas.”

⁷⁶ Šajā sakarā Komisija Apstrīdētā lēmuma piecdesmit septītajā apsvērumā ir nolēmusi:

“Komisija uzskata, ka iekšējās cenas, par kurām preces un pakalpojumi tiek pārdoti sabiedrību, kas pieder pie viena koncerna, ietvaros, nesniedz nekādas finanšu priekšrocības, lai kādas tās nebūtu, ja cenas tiek aprēķinātas, pamatojoties uz pilnīgām izmaksām (tas ir, kopejām izmaksām pieskaitot atlīdzību par pašu kapitālu). Šajā gadījumā *SFMI-Chronopost* izdarītie maksājumi nesedza pilnīgās izmaksas divos pirmajos darbības gados, bet tie sedz pārējās, izņemot mītnes un reģionālo pārvalžu uzturēšanas, izmaksas. Komisija uzskata, ka šāda situācija nav neparasta, jo ienākumi no jauna uzņēmuma, kas pieder pie uzņēmumu koncerna, var darbības sākumposmā segt tikai mainīgās izmaksas. Kad uzņēmuma stāvoklis tirgū ir nostabilizējies, tā piensemam, piedaloties koncerna nemainīgo izmaksu segšanā, jābūt lielākam par mainīgajām izmaksām. Divu pirmo darbības gadu (1986. un 1987. gada) laikā *SFMI-Chronopost* veiktie maksājumi sedza ne tikai mainīgās izmaksas, bet arī noteiktas nemainīgās izmaksas (piemēram, nekustamo īpašumu un automašīnu izmaksas). Francija ir pierādījusi, ka kopš 1988. gada *SFMI-Chronopost* maksātā atlīdzība par tai nodrošināto atbalstu sedz visas *La Poste* izmaksas un atlīdzina pašu kapitāla izmantošanu. Tātad *La Poste* sniegtais loģistikas un tirdzniecības atbalsts tā meitas sabiedrībai atbilda parastiem tirgus apstākļiem un nav uzskatāms par valsts atbalstu.”

⁷⁷ Šis pamatojums pietiekami neatspoguļo ne to, kādu piemērojamību Komisija ir piešķirusi šajā sakarā lietotajiem konkrētajiem ekonomikas un grāmatvedības

jēdzieniem, ne arī tās valsts atbalsta neesamības pamatošanai izmantoto izmaksu konkrēto raksturu, kas ļautu Pirmās instances tiesai pārbaudīt, vai tiešām šīs izmaksas faktiski atbilst papildu mainīgajām izmaksām, kas radušās, nodrošinot logistikas un tirdzniecības atbalstu, Tiesas sprieduma izpratnē.

- ⁷⁸ Tiešām — attiecībā uz tiešo darbības izmaksu jēdzienu, kas minēts Apstrīdētā lēmuma trīsdesmit trešajā apsvērumā, Komisija vienīgi norāda 2005. gada 27. maija vēstulē, ar kuru ir atbildēts uz Pirmās instances tiesas rakstisko jautājumu, ka runa ir par pieskaitāmām izmaksām. Šajā vēstulē Komisija turpinājumā piebilda, ka *La Poste* grāmatvedibā pieskaitāmās izmaksas ietver arī nemainīgo izmaksu daļu, izņemot mītnes un reģionālo pārvalžu uzturēšanas izmaksas.
- ⁷⁹ Tikai no Apstrīdētā lēmuma nav iespējams uzzināt ne to, kādas bija darbības tiešās izmaksas, ne kādas bija tās izmaksas, kas *La Poste* grāmatvedibā tika tieši pieskaitītas dažādām darbibām. Tiešām, pieskaitāmās izmaksas ir atšķirīgas dažādos uzņēmušos, atkarībā no izmantotās grāmatvedības sistēmas.
- ⁸⁰ Pirmās instances tiesa turklāt uzskata, ka šis jautājums nav noskaidrots arī pēc Komisijas lietas izskatīšanas laikā iesniegto rakstveida dokumentu saņemšanas, kurus Pirmās instances tiesa jebkurā gadījumā, pārbaudot Apstrīdētā lēmuma pamatojumu kā tādu, nevarēja ņemt vērā (skat. iepriekš šī sprieduma 66.–70. punktu). Dokumentos Komisija paskaidro, ka, pamatojoties uz analītisko grāmatvedību, kas ietver atbilstošu dažādu posteņu sadalīšanu, Apstrīdētā lēmumā izmantotās metodes mērkis bija atšķirīgus izdevumus (ārējie preču un pakalpojumu pirkumi, personāls, amortizācija un nekustamo īpašumu uzturēšana) sadalit darbības izmaksās (biroja, transporta, izplatīšanas, šķirošanas, finanšu tipa darbības), tātad tiešajās izmaksās (mainīgajās, tas ir, uz aplūkojamo priekšmetu attiecināmās, un nemainīgajās), un strukturālajās izmaksās (pasta vai finanšu pakalpojumu reģionālās vai valsts līmena administratīvās struktūras, Kopienu struktūras) jeb netiešajās izmaksās (pilnībā fiksētās). Līdz ar to struktūru netiešās (nemainīgās) izmaksas (gan kopējās izmaksas, gan īpašās pasta vai finanšu pakalpojumu izmaksas) tika

pieskaitītas “pasta” darbibām proporcionāli darbibas (tiešajām) izmaksām, kas rodas ikvienas darbibas rezultātā. Tā četrām “pasta” darbibām (savākšana, piegāde, šķirošana un pārvadāšana) tika pieskaitītas netiešās izmaksas (struktūras izmaksas, kas nav saistītas ar darbību un kas ietver arī reklāmas un centrālās un departamentu tirdzniecības izmaksas) proporcionāli katras no minēto darbību tiešajām izmaksām. Maksu par dažādām darba vienibām (darba minūte vai pārvadājamā tonna) iegūst, dalot faktiskās katras darbibas kopējās izmaksas ar konkrētu uzskaitītā darba minūšu skaitu (vai pārvadāto tonnāžu). Pareizinot šīs darba vienības izmaksas ar laiku (vai pārvadāto svaru), kas ir veltīts *SFMI-Chronopost* saņemtajiem pakalpojumiem, tiek noteiktas vispārējās *La Poste* sniegto pakalpojumu meitas sabiedrībai izmaksas.

⁸¹ Pirmās instances tiesa uzskata, ka šie paskaidrojumi tikai pastiprina secinājumu, ka Apstrīdētā lēmuma pamatojums ir pārāk vispārīgs, lai ļautu Pirmās instances tiesai pārbaudit Komisijas vērtējuma likumību par to, vai tika segtas visas *La Poste* izmaksas, nodrošinot loģistikas un tirdzniecības atbalstu *SFMI-Chronopost*. Pamatojuma nepietiekamību vēl pastiprina tas, ka Komisija Apstrīdētajā lēmumā neprecīzi lieto dažādus ekonomikas un grāmatvedības jēdzienus. Tiešām — Apstrīdētā lēmuma piecdesmit septītā apsvēruma teksts, saskaņā ar kuru “pirmo divu darbibas gadu (1986. un 1987. gads) laikā *SFMI-Chronopost* veiktie maksājumi sedza ne tikai mainīgās izmaksas, bet arī atsevišķas nemainīgās izmaksas (piemēram, nekustamo īpašumu un automašīnu izmaksas)”, neļauj konkrēti noteikt, kuras bija “atsevišķas nemainīgās izmaksas”, ko sedza *SFMI-Chronopost*.

⁸² Turklat Apstrīdētajā lēmumā nav paskaidrots, kādā veidā *SFMI-Chronopost* sniegtie pakalpojumi tika sadalīti pamata darbibās vai kādā veidā *La Poste* pielidzināja šos pakalpojumus pastāvošo un līdzīgo pasta pakalpojumu klāstam. Tā kā *SFMI-Chronopost* sniegtie pakalpojumi pirms 1992. gada nav tikuši uzskaitīti un līdz 1992. gadam faktiskās izmaksas, kas saistītas ar *La Poste* nodrošināto loģistikas un tirdzniecības atbalstu *SFMI-Chronopost*, ir konstatētas ar vērtējuma palīdzību, bija

nepieciešams Apstrīdētajā lēmumā paskaidrot, kādā veidā tika veikta šī pielīdzināšana, kas dotu iespēju Apstrīdētā lēmuma adresātam un pārējām ieinteresētām personām, kā arī Pirmās instances tiesai pārliecināties, ka šajā procesā nav pieļautas faktu vai vērtējuma klūdas.

- 83 Konkrēti paskaidrojumi bija it īpaši nepieciešami, lai varētu pārbaudīt veidu, kādā *La Poste* sniegtais tirdzniecības atbalsts *SFMI-Chronopost* tika ņemts vērā, nosakot pilnīgās izmaksas. Komisija uzskata, ka tāpat kā *SFMI-Chronopost* saņemtie pakalpojumi, kas ir saistīti ar atsevišķu produktu, tika nodaliti no pārējām *La Poste* darbibām, bija jāpamato gan ar tirdzniecības atbalstu saistīto izmaksu esamība, gan apmērs. Tā, no paskaidrojumiem, ko ietver Apstrīdētais lēmums, nekādā ziņā neizriet tas, kādā veidā, aprēķinot pilnīgās izmaksas, ir ņemts vērā šīs atbalsts.
- 84 Tātad Apstrīdētajā lēmumā bija jāiekļauj atbilstošs pamatojums un vismaz vispārējs analītiskās grāmatvedības aprēķinu kopsavilkums attiecībā uz *SFMI-Chronopost* saņemtajiem pakalpojumiem, vajadzības gadījumā neiekļaujot konfidenciālu informāciju.
- 85 No visa iepriekš minētā izriet, ka Apstrīdētajā lēmumā nav pietiekami pamatoti Komisijas vērtējums attiecībā uz papīldu mainigo izmaksu pastāvēšanu, kas radušās, nodrošinot loģistikas un tirdzniecības atbalstu.

Par pamatojumu attiecībā uz samērīgu līdzdalību pasta tīkla izmantošanas nemainīgo izmaksu segšanā

- ⁸⁶ Attiecībā uz līdzdalību pasta tīkla izmantošanas nemainīgo izmaksu segšanā no Apstrīdētā lēmuma trīsdesmit trešā apsvēruma izriet, ka "mītnes un reģionālo direkciju uzturēšanas izdevumi ir proporcionāli jāpieskaita katram pakalpojumam pašizmaksai".
- ⁸⁷ Ir jāatzīmē, ka, ņemot vērā vienigi Apstrīdēto lēmumu, nav iespējams noteikt, kāda veida izmaksas ir iekļautas mītnes un reģionālo direkciju uzturēšanas izmaksās. It īpaši Pirmās instances tiesa nevar pārbaudīt, vai, kā uzskata Komisija, daļa no mītnes un reģionālo direkciju uzturēšanas izmaksām var tikt kvalificētas kā pasta tīkla izmantošanas nemainīgās izmaksas un līdz ar to tās ir jāņem vērā, aprēķinot atlīdzību, kas jāmaksā *SFMI-Chronopost*. Tā šī kvalifikācija iegūst īpašu nozīmi, jo Komisija Apstrīdētajā lēmumā ir konstatējusi arī, ka *La Poste* mītnes un reģionālo direkciju uzturēšanas izdevumus 1986. un 1987. gadā *SFMI-Chronopost* maksātā atlīdzība nesedza 100% apmērā. Turpretim no Apstrīdētā lēmuma trīsdesmit trešā apsvēruma izriet, ka kopējās izmaksas 1986. gadā tika segtas tikai 70,3% apmērā, bet 1987. gadā — 84,3% apmērā.
- ⁸⁸ It īpaši Komisija nav konkrēti norādījusi, kuras nemainīgās izmaksas, pēc tās domām, ir radušās, *SFMI-Chronopost* izmantojot *La Poste* tīklu. Tā Apstrīdētajā lēmumā nav precīzēts, vai bez mītnes un reģionālo direkciju uzturēšanas izdevumiem pastāv citas nemainīgās izmaksas, kas būtu jāuzskata par pasta tīkla izmantošanas nemainīgajām izmaksām un kas, iespējams, nepieder papildu mainīgo izmaksu kategorijai, kas radušās, nodrošinot logistikas un tirdzniecības atbalstu *SFMI-Chronopost*. Tādēļ Pirmās instances tiesai nav iespējams pārbaudīt, vai šī atlīdzība par nemainīgajām izmaksām atbilst Tiesas spriedumā izklāstītajām prasībām.

- 89 Tātad šādos apstākļos Apstrīdētais lēmums nav pietiekami pamatots, jo tas nedod iespēju Pirmās instances tiesai pārbaudīt, pirmkārt, vai mītnes un reģionālo direkciju uzturēšanas izdevumi ietver pasta tiklu izmantošanas nemainīgās izmaksas un, otrkārt, vai pastāv arī citas *La Poste* nemainīgās izmaksas, kas saistītas ar pasta tikla izmantošanu, kas būtu jāsedz *SFMI-Chronopost* maksātajai atlīdzībai saskaņā ar Tiesas spriedumā par apelācijas sūdzību noteiktajām prasībām.

Par pamatojumu attiecībā uz atlīdzību par *La Poste* pašu kapitāla izmantošanu

- 90 Attiecībā uz atlīdzību par pašu kapitāla izmantošanu Komisija Apstrīdētā lēmuma piecdesmit septītajā apsvērumā apgalvo, ka "Francija ir pierādījusi, ka kopš 1988. gada *SFMI-Chronopost* maksātā atlīdzība par tai sniegtu atbalstu sedz visas *La Poste* izmaksas un atlīdzina pašu kapitāla izmantošanu". Tomēr Apstrīdētajā lēmumā nav norādīts, kāda atlīdzība *SFMI-Chronopost* bija jāmaksā, lai atlīdzinātu *La Poste* kapitāla izmantošanu.
- 91 No Apstrīdētā lēmuma gan izriet, ka Komisija aprēķināja atdeves koeficientu. Tomēr Apstrīdētajā lēmumā nav precizēts, vai atdeves koeficiente aprēķins ir veikts, lai pierādītu, ka tas atbilst privāta ieguldītāja kritērijam, un/vai lai aprēķinātu atlīdzību par kapitāla izmantošanu. Saistībā ar šo Apstrīdētā lēmuma piecdesmit astotajā apsvērumā ir vienīgi paskaidrots, ka "Komisija pārbaudīja arī jautājumu, vai *La Poste* kā *SFMI-Chronopost* daļu īpašnieka rīcība ir komerciāli pamatota, nemot vērā ieguldītāja principu, kas darbojas tirgus ekonomikas apstākļos [...]", un ka, "lai noteiktu, vai *La Poste* darbojas kā ieguldītājs tirgus ekonomikas apstākļos, Komisijai ir jāpārbauda mātes sabiedrības ieguldījumu atdeve dividenžu un kapitāla pievienotās vērtības formā".

- ⁹² Turklat, pat pieņemot, ka Apstrīdētajā lēmumā atspoguļotais atdeves koeficienta aprēķins palidzēja pārbaudit atlīdzību par pašu kapitālu, ko *SFMI-Chronopost* izmanto darbībā konkurences apstāklos, Apstrīdētajā lēmumā nav konkrētizēts kapitāls, ko Komisija uzskata par faktiski izmantotu šai darbībai, lai secinātu valsts atbalsta neesamību. Saistībā ar šo vienīgi Apstrīdētā lēmuma piecdesmit devītajā apsvērumā Komisija apgalvo, ka, "aprēķinot atdeves koeficientu, Komisija ir ņēmusi vērā, pirmkārt, *La Poste* izdarīto kapitāla iepludināšanu 1986. gadā un, otrkārt, *SFMI-Chronopost* 1986.–1991. gada laikposmā samaksātās dividendes un šīs sabiedrības vērtību 1991. gadā". Komisija Apstrīdētā lēmuma septiņdesmit otrajā apsvērumā piebilst, ka tā ir "aprēķinājusi atdeves koeficientu un to salīdzinājusi ar *SFMI-Chronopost* pašu kapitāla vērtību 1986. gadā (13,65%), sabiedrības dibināšanas un darbības uzsākšanas gadā, tādējādi tā varēja pārbaudit, vai kopumā ieguldījumu rentabilitāte ir bijusi apmierinoša", lai secinātu, ka "Komisijas aprēķinātais atdeves koeficients ievērojami pārsniedz kapitāla izmaksas 1986. gadā" un ka "*La Poste* un tās meitas sabiedrības finanšu darījumi laikposmā no 1986. līdz 1991. gadam nesatur [valsts] atbalsta elementus". Tādējādi Apstrīdētajā lēmumā ir tikai norādīts, ka Komisija ir ņēmusi vērā, pirmkārt, *La Poste* kapitāla iepludināšanu 1986. gadā un, otrkārt, finanšu darījumus, kas notika starp *La Poste* un tā meitas sabiedrību laikposmā no 1986. līdz 1991. gadam, bet Komisija nav pietiekami precīzi norādījusi, par kuriem finanšu darījumiem ir runa.
- ⁹³ Citiem vārdiem sakot, pat pieņemot, ka atdeves koeficients pietiekami precīzi atspoguļo atlīdzību par pašu kapitāla izmantošanu, kas nodots *SFMI-Chronopost* rīcībā darbībai konkurences apstāklos, Pirmās instances tiesa jebkurā gadījumā nevar pārbaudit, vai šī atlīdzība par pašu kapitāla izmantošanu ir atbilstoša Tiesas sprieduma 40. punkta nozīmē, jo Apstrīdētajā lēmumā nav ietverts atdeves koeficienta skaitlisks aprēķins.

Par pamatojumu attiecībā uz izmaksu segšanu kopumā

- ⁹⁴ Attiecībā uz Komisijas secinājumiem, kas minēti Apstrīdētā lēmuma piecdesmit septītajā apsvērumā, ka "divu pirmo darbības gadu laikā (1986. un 1987. gadā) *SFMI-*

Chronopost veiktie maksājumi sedza ne tikai mainīgās izmaksas, bet arī noteiktas nemainīgās izmaksas (piemēram, nekustamā īpašuma un automašīnu izmaksas)" un ka "Francija ir pierādījusi, ka kopš 1988. gada *SFMI-Chronopost* maksātā atlīdzība par tai sniegtu atbalstu sedz visas *La Poste* izmaksas un atlīdzina pašu kapitāla izmantošanu", ir jākonstatē, ka tie ir nepārprotami kategoriski apgalvojumi. Apstrīdētajā lēmumā nav ne detalizēti aprakstīti atlīdzības par attiecīgo atbalstu aprēķināšanas atsevišķi posmi vai uz šo atbalstu attiecināmās infrastruktūras izmaksas, ne arī attiecīgo izmaksu skaitliska analize. Šajā sakarā Komisija vienīgi apgalvoja, ka *SFMI-Chronopost* maksātā atlīdzība sedza *La Poste* pilnīgās izmaksas, neprecizējot skaitļus un aprēķinus, ar kuriem tā pamato savu analizi un secinājumus.

- 95 Šādos apstākļos Pirmās instances tiesa nevar pārbaudīt, vai izmantotā metode un Komisijas veiktās analīzes posmi nav kļūdaini un ir saderīgi ar Tiesas spriedumā noteiktajiem principiem valsts atbalsta esamības noteikšanai.

Par detalizēta pamatojuma nepieciešamību

- 96 Turklat ir jāatgādina, ka pienākuma norādit pamatojumu apjoms ir jāvērtē atkarībā no apstākļiem lietā, kas, ja nepieciešams, var būt pamats detalizētākam pamatojumam.
- 97 Šajā gadījumā apstākļi, kas pamato detalizētāka pamatojuma prasību, ir, pirmkārt, tas, ka šis ir viens no pirmajiem lēmumiem, kurā tiek aplūkots sarežģīts jautājums par mātes sabiedrības, kas darbojas rezervētā tirgū un nodrošina logistikas un tirdzniecības atbalstu savai meitas sabiedrībai, kas nedarbojas rezervētā tirgū, izmaksu aprēķinu, piemērojot tiesību normas valsts atbalsta jomā. Otrkārt,

Komisijas pirmā 1992. gada 10. marta lēmuma atcelšana pēc prasības atcelt tiesību aktu iesniegšanas un Tiesas sprieduma lietā *SFEI* ir iemesls, lai Komisija savu pieeju pamatotu daudz rūpīgāk un precīzāk, nekā tas ir izdarīts apstrīdētajos punktos. Visbeidzot, tas, ka administratīvās procedūras laikā prasītājas iesniedza vairākus ekonomiskus pētījumus, arī lika Komisijai sagatavot rūpīgu pamatojumu, atbildot uz visiem būtiskajiem prasītāju argumentiem, kas pamatoti ar šiem ekonomiskajiem pētījumiem.

- ⁹⁸ Pirmās instances tiesa uzskata, ka ar šādiem nosacījumiem Apstrīdētā lēmuma pamatojums, kurā ir tikai ļoti vispārīgi izskaidrota Komisijas izmantotā izmaksu vērtēšanas metode un sasniegtais gala rezultāts, bet nav ar nepieciešamo precizitāti klasificētas *La Poste* atšķirīgās izmaksas, kas radušās, nodrošinot logistikas un tirdzniecības atbalstu *SFMI-Chronopost*, un pasta tikla izmantošanas nemainīgās izmaksas un precīzēta atlīdzība par pašu kapitāla izmantošanu, neatbilst Līguma 190. panta prasībām.
- ⁹⁹ Attiecībā uz Komisijas argumentu, ka minēto aprēķinu skaitliskie dati ir komercnoslēpums, pietiek konstatēt, ka Komisija varēja izskaidrot izmantotās metodes un veikto aprēķinu priekšrocības, neizpaužot iespējamos komercnoslēpumus. Šādu iespēju cita starpā apstiprina arī tiesvedības laikā Komisijas sniegtie paskaidrojumi, īpaši rakstveida dokumenti un atbildes uz Pirmās instances tiesas mutiskajiem un rakstiskajiem jautājumiem. Katrā gadījumā Komisija varēja sniegt vismaz cenzētus datus un analīzes nekonfidenciālu variantu.
- ¹⁰⁰ Tātad Apstrīdētais lēmums neļauj Pirmās instances tiesai pārbaudīt dažādu izmaksu esamību un nozīmi, kuras ietilpst pilnīgo izmaksu jēdzienā, saskaņā ar Komisijas definīciju Apstrīdētajā lēmumā. Līdz ar to Apstrīdētā lēmuma pamatojums neļauj Pirmās instances tiesai pārbaudīt Komisijas šajā sakarā izdarītā novērtējuma

likumību, kā arī tā saderību ar Tiesas spriedumā par apelācijas sūdzību noteiktajām prasībām, lai izdarītu secinājumu par valsts atbalsta neesamību.

- 101 No iepriekš minētā izriet, ka Apstrīdētais lēmums ir jāatceļ pamatojuma trūkuma dēļ, jo tajā ir secināts, ka *La Poste* sniegtais logistikas un tirdzniecības atbalsts *SFMI-Chronopost* nav valsts atbalsts.

3. Par pamatu, kas balstīts uz valsts atbalsta jēdziena nepareizu piemērošanu

Ievada piezīmes

- 102 Nemot vērā iepriekš minēto, nav iespējams pārbaudīt prasītāju ceturtā pamata pirmajā daļā iesniegto argumentus, kas attiecas uz apgalvojumiem, ka *SFMI-Chronopost* varbūtēji nav segusi izmaksas, ka Komisija nav pienācīgi novērtējusi vai novērtējusi patvalīgi noteiktus apstāklus, ka *Deloitte* ziņojuma 4. pielikumā veiktie grāmatvedības pielāgojumi ir kļūdaini un ka atdeves koeficients ir pārmērīgi palielināts, kā arī *SFMI-Chronopost* rentabilitātes cēloņus.
- 103 Attiecībā uz pārējiem prasītāju izvirzitajiem argumentiem ceturtā pamata pirmajā daļā, tas ir, iespējamām acīmredzamām kļūdām tā dēvētajā lineārajā “retropolācijas” metodē, kā arī to, ka *La Poste* attiecīgajā laikposmā nebija analitiskas grāmatvedības uzskaites, tie ir aplūkoti turpmāk.

Par parastu tirgus apstākļu jēdziena nepareizu interpretāciju

Par atsauci uz retropolācijas metodi

— Lietas dalībnieku argumenti

¹⁰⁴ Prasītājas uzskata, ka, tā kā 1992. gadā *La Poste* nebija analītiskas grāmatvedības uzskaites, aprēķinu retropolācijas metodes izmantošana attiecībā uz 1986.–1992. gadu nebija pamatota. Prasītājas uzsver, ka Komisija zināja, ka pirms Apstridētā lēmuma pieņemšanas nav veikta analītiska grāmatvedības uzskaitē. Šajā sakarā prasītājas atgādina, ka jau 1996. gadā *Le conseil de la concurrence français* [Francijas Konkurences padome] norādīja, ka *La Poste* grāmatvedība neļauj klasificēt tīkla izdevumus. Tādējādi Komisijai bija, pēc prasītāju domām, jānoraida *La Poste* izmaksu novērtēšanas metode, kas balstīta uz šādu grāmatvedības uzskaiti.

¹⁰⁵ Prasītājas no minētā secina, ka Komisijai nebija iespējams pieskaitīt darbības izmaksas, kas izriet no *La Poste* apakšlīguma.

¹⁰⁶ Prasītājas apgalvo, ka ir pieļautas trīs kļūdas. Pirmkārt, ekspresspasta darbības produkta vienības cena nav nemainīga, bet tā būtiski krītas, pieaugot produkcijas apjomam. Komisijas izvelētajā metodē netiek ķemts vērā ražīguma pieaugums. Rezultātā šī metode noved pie *SFMI-Chronopost* saņemto pakalpojumu izmaksu pārāk zemas novērtēšanas sākotnējā laikposmā, turklāt runa ir par tādu pakalpojumu veidu, kuru sniegšanu uzsākot pastāvēja nozīmīgas nemainīgās izmaksas. Saistībā ar šo prasītājas uzskata, ka lineārās retropolācijas metodes izvēles rezultātā izmaksas tika samazinātas proporcionāli 3 pret 1.

- 107 Otrkārt, izvēlētais "deflators", proti, darba algu summas pieauguma līmenis nav piemērots no ekonomiskā viedokļa. Prasītājas uzsver, ka darba algu izmaiņas nevar būt *La Poste* izmaksu "deflators", jo *SFMI-Chronopost* viena sūtijuma apstrādes izmaksas nekādā veidā nav atkarīgas no *La Poste* darbinieku skaita izmaiņām. Ievērojama skaita darbinieku pieņemšana darbā varēja notikt ciklisku ekonomisku iemeslu vai ar pārējo darbibu saistītu iemeslu dēļ, kam nav nekāda sakara ar *SFMI-Chronopost* darbibu. Lai noteiktu konkrētas darbības (atbilstoši *SFMI-Chronopost* apakšlīgumam) izmaksas, būtu jāizmanto vienas darba minūtes pasta iestādēs un šķirošanas centros izmaksu pieauguma līmenis. Prasītājas uzskata, ka "539. punkta", proti, darba minūtes izmaksu pieauguma līmena, izmantošana tātad būtu pareizāka.
- 108 Treškārt, prasītājas uzskata, ka Komisijai bija jāizmanto faktūrrēķini, kas balstīti uz cenrāžiem, nevis retropolācijas metode. Prasītājas precīzē, ka retropolācijas metodes izmantošana nav pamatota, jo 1986. gadā *La Poste* un *SFMI-Chronopost* parakstīja līgumus, kuros ir precīzi noteikta apakšlīguma pilnīgo izmaksu noteikšanas metode, un ka šīs pilnīgās izmaksas ir faktiski pastāvējušas.
- 109 Prasītājas uzsver, ka šādos apstākļos tās ir pierādījušas citas precīzākas metodes, nekā retropolācijas metode pastāvēšanu.
- 110 Attiecībā uz Komisijas apgalvojumu, ka arguments, kas attiecas uz lineārās retropolācijas metodi, ir jauns iebildums, prasītājas apgalvoja, ka "parastu tirgus apstākļu" jēdziens saturis ir grozīts ar interpretāciju Tiesas spriedumā un nevis ar prasītāju izvirzīto pamatu. Tās uzsver, ka šajā pamatā katrā ziņā bija ietverts jautājums par to, vai *La Poste* izmaksas par logistikas atbalsta nodrošināšanu tika segtas. Viena argumenta jauns formulējums pēc prasības pieteikuma iesniegšanas būtu pieņemams. Prasītājas grozīja pamatu formulējumu tikai tāpēc, lai ievērotu Tiesas spriedumu.

- ¹¹¹ Prasītājas piebilst, ka no Apstrīdētā lēmuma tās nevarēja uzzināt retropolācijas metodes detaļas, jo tām bija pieejams *Deloitte* ziņojums tikai pēc Pirmās instances tiesas veiktajiem procesa organizatoriskiem pasākumiem, un tātad tikai replikā tās varēja precizēt savu argumentāciju attiecībā uz retropolācijas metodi.
- ¹¹² Komisija būtībā uzskata, ka iebildumi par retropolācijas metodes lineāro raksturu, kam, pēc prasītāju domām, bija jāņem vērā apjoma ekonomija, ir jauns iebildums, kas tāpēc ir jānoraida kā nepieņemams.
- ¹¹³ Komisija pakārtoti apgalvo, ka argumentācijai attiecībā uz apjoma ekonomiju ir nozīme tikai tad, ja uzņēmums bija sācis veidot savu tiklu no jauna. Taču *SFMI-Chronopost* ir vienīgi *La Poste* diversifikācijas rezultāts, kas, pateicoties tā tiklam, efektīvi realizē saistīto ekonomiju, veicot darbību, kas ir ļoti tuvu tā pamatdarbībām. Tā atgādina, ka *Chronopost* darījumu apjoms attiecībā pret *La Poste* darījumiem 1992. gadā bija izsakāms ar attiecību 1/3000.
- ¹¹⁴ Komisija apgalvo, ka tikai kopš 1992. gada pasta darījumi tiek precīzi un vienveidīgi uzskaitīti laika ziņā un ka droša analītiska grāmatvedība, precīzāk aprēķinot “darba vienību” izmaksas, *La Poste* tika ieviesta izmaksu rašanās brīdī. Tā norāda, ka šī iemesla dēļ tai attiecībā uz pagātni bija jāpiekrīt ekspertu piedāvātajai retropolācijas metodei. Tā apgalvo, ka šī metode bija balstīta uz drošiem datiem par 1992. gadu un tika piemērota *SFMI-Chronopost* pagātnes darījumiem, kas katru gadu ir reģistrēti grāmatvedībā kopš 1986. gada un ko ir pārbaudījuši revidenti.

- ¹¹⁵ Tā uzsver, ka Pirmās instances tiesas 1997. gada 27. februāra spriedumā T-106/95 *FFSA u.c./Komisija (Recueil, II-229. lpp., 103. punkts un turpmākie punkti)* būtībā ir apstiprināts tas, ka Komisija var izmantot šādu “vispārinoša” tipa metodoloģiju, kā arī grāmatvedības datus, uz kuriem šī metode ir balstīta.
- ¹¹⁶ Komisija, ko atbalsta Francijas Republika, apgalvo, ka prasītājas nav iesniegušas pierādījumus, pirmkārt, tam, ka pastāv alternatīva un precīzāka metode un, otrkārt, ka Komisija savu lēmumu balstīja uz neprecīziem faktiem vai ka tā šajā jautājumā pārsniedza savas kompetences robežas.
- ¹¹⁷ Attiecībā uz datiem, kas sniegti par 1992. gadu, Komisija uzsver, ka Francijas iestādes 1996. gada 24. maijā ir iesniegušas labojumus attiecībā uz 1992. gadu, kā arī aprēķinus attiecībā uz 1986.–1991. gadu, kas ir balstīti uz retropolētiem 1992. gada faktiskajiem tarifiem un vienotajām cenām, kā arī aprēķinus par 1993.–1995. gadu, kas balstīti uz katra attiecīgā gada analitisko grāmatvedību.
- ¹¹⁸ Komisija atgādina, ka Tiesa spriedumā uzsvēra, ka “parasti tirgus apstākļi” ir jāvērtē, pamatojoties uz pieejamiem objektīviem un pārbaudāmiem apstākļiem. Komisija secināja, ka, tā kā bija pieejama vienīgi kopš 1992. gada pastāvošā grāmatvedība, tai nebija iemesla apšaubīt šos datus, jo citu precīzāku datu nav.
- ¹¹⁹ Attiecībā uz retropolācijā izmantoto “deflatoru” — algu pieaugumu — Komisija apgalvo, ka tas tika izmantots kā izmaksu pieauguma rāditājs, jo tika pieņemts, ka šis rāditājs vislabāk ataino *La Poste* kopējās izmaksas, lai ļautu aprēķināt izmaksas kopš 1992. gada, jo darba algu kopējā summa veido apmēram 75% no *La Poste* izmaksām. Komisija uzskata, ka prasītājas nevarēja piedāvāt piemērotāku rāditāju par attiecīgo laika periodu. 539. punkts būtu bijis pārāk ierobežota norāde, jo pastāvēja divi 539. punkti, viens attiecībā uz biroju un otrs uz šķirotavām, turklāt vēl ir arī

“statistika 742”, kas attiecas uz izplatīšanu un pārvadātās tonnāžas cenu. Komisija apgalvo, ka tas, ka tā ir izvēlējusies plašāka apjoma deflatoru, nevar būt acīmredzama klūda vērtējumā. Tā vēl piebilst, ka prasītājas nav pat mēģinājušas pierādīt, izmantojot alternatīvu metodi, ka izmaksas 1986.–1992. gada laikposmā ir aprēķinātas pārāk lielas.

- ¹²⁰ Komisija atzīmē, ka starp *La Poste* un *SFMI* noslēgtās vienošanās par tarifiem katrā ziņā nav piemērotas, lai noteiktu pilnīgās izmaksas, jo to mērkis ir noteikt atlīdzību par ekspluatācijas pakalpojumiem, kā arī *La Poste* komerciālo atlīdzību. Komisija secina, ka faktiski radušās pilnīgās izmaksas bija jāaprēķina citādi, lai vēlāk tās varētu salīdzināt ar saņemto atlīdzību un rezultātā spriest par atbalsta esamību.

- ¹²¹ Francijas Republika precīzē, ka, tikai sākot no 1991. gada, ar Likumu 90–568 vispārējas reformas ietvaros *La Poste* tika uzlikts pienākums nodrošināt tādu grāmatvedību kā komercuzņēmumiem. Tā piebilst, ka *La Poste* attīstīja pietiekami precīzas un viendabīgas izmaksu aprēķināšanas metodes, kas tai ļāva kopš 1992. gada precizēt faktisko izmaksu pieaugumu, kas radies tā meitas sabiedrības darbības rezultātā. Francijas Republika uzskata, ka metode, ko Komisija ir izmantojusi Apstrīdētajā lēmumā, balstīta uz drošākajiem izmaksu analīzes elementiem un tādējādi ir pietiekami ņemts vērā tāda uzņēmuma kā *La Poste* īpašais stāvoklis.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

- ¹²² Vispirms ir jāpārbauda Komisijas apgalvojumus, ka prasītāju iebildums par retropolācijas metodi ir jauns un tādēļ nepieņemams.

- ¹²³ Atbilstoši Pirmās instances tiesas reglamenta 48. panta 2. punkta pirmajai daļai tiesvedības laikā nav atļauts izvirzīt jaunus pamatus, izņemot gadījumus, kad tie ir saistīti ar tādiem tiesību vai faktiskiem apstākļiem, kas ir kļuvuši zināmi iztiesāšanas laikā.
- ¹²⁴ Šajā lietā pietiek konstatēt, ka prasītājas prasības pieteikuma 212.–220. punktā jau ir apstrīdējušas retropolācijas metodi, ar kuras palīdzību ir novērtētas izmaksas 1986.–1991. gada laikposmā, pamatojoties uz izmaksām 1992. gadā. It īpaši prasītājas apgalvoja, ka “ekstrapolācijas attiecībā uz pagātni gadījumā [...] tiek iepriekš pieņemts, ka apakšlīguma izmaksas un cena attīstās nemainīgi un vienādi”. Tādējādi, precizējot savu argumentāciju par retropolācijas lineāro raksturu, prasītājas nav izvirzījušas jaunu vai atsevišķu pamatu, bet attīstījušas savu prasības pieteikumā ietverto argumentāciju šajā jautājumā.
- ¹²⁵ Ir jāatgādina arī, ka prasītājām bija jāiesniedz savas prasības bez pieejas gan *Deloitte* ziņojumam, gan Francijas valdības atbildēm. Dokumenti prasītājām tika izsniegti tikai pēc procesa organizatorisko pasākumu veikšanas 1998. gada maijā.
- ¹²⁶ Šajā sakarā ir svarīgi atzīmēt, ka retropolācijas metode Apstrīdētajā lēnumā ir izskaidrota īsi, jo vienīgi Apstrīdētā lēmuma trīsdesmit trešajā un četrdesmit trešajā apsvērumā ir sniegts šīs metodes skaidrojums. Tomēr no šiem apsvērumiem nepārprotami neizriet, ka retropolācija bija lineāra.
- ¹²⁷ Šādos apstākļos prasītājām nevar pārmest, ka tās nav detalizēti iebildušas savā prasības pieteikumā par retropolācijas metodes linearitāti. Tādējādi argumentācija attiecībā uz retropolācijas metodes linearitāti ir pieņemama.

- ¹²⁸ Attiecībā uz jautājuma būtību ir jāatgādina, ka, tā kā *La Poste* nebija analītiskas grāmatvedības uzskaites, Komisijas vērtējums par to, kādā veidā tika aprēķinātas *La Poste* izmaksas, nodrošinot loģistikas un tirdzniecības atbalstu meitas sabiedrībai, ietvēra sarežģītu ekonomisku vērtējumu. Pieņemot aktu, kas ietver kompleksu ekonomisku novērtējumu, Komisijai ir plaša rīcības brīvība, un, lai gan jautājums, vai pasākums ietilpst Līguma 92. panta 1. punkta piemērošanas jomā, Tiesai principā ir jāpārbauda visaptveroši, tā pārbauda tikai to, vai ir ievēroti procedūras un pamatojuma noteikumi, vai ir pareizi konstatēti fakti, uz kuriem balstīts apstrīdētais lēmums, un vai nav pieļautas acīmredzamas kļūdas šo faktu vērtējumā vai jaunprātīga pilnvaru izmantošana. Ipaši Pirmās instances tiesa nav tiesīga aizstāt lēmuma autora ekonomisko vērtējumu ar savu vērtējumu (Pirmās instances tiesas 1998. gada 15. septembra spriedums apvienotajās lietās T-126/96 un T-127/96 *BFM* un *EFIM/Komisija, Recueil*, II-3437. lpp., 81. punkts; 2000. gada 12. decembra spriedums lietā T-296/97 *Alitalia/Komisija, Recueil*, II-3871. lpp., 105. punkts, un 2003. gada 6. marta spriedums apvienotajās lietās T-228/99 un T-233/99 *Westdeutsche Landesbank Girozentrale* un *Land Nordrhein-Westfalen/Komisija, Recueil*, II-435. lpp., 282. punkts).
- ¹²⁹ Vispirms ir jāatgādina, ka šajā lietā, lietojot lineārās retropolācijas metodi, katras produkta izmaksas tika samazinātas, izmantojot kā bāzi 1992. gada izmaksas un kā deflatoru darba algu summas pieauguma likmi, un pēc tam šādi samazinātas izmaksas tika reizinātas ar šī produkta apgrozījuma apjomu attiecīgajā gadā.
- ¹³⁰ Prasītājas apstrīd retropolācijas lineāro raksturu būtībā tādēļ, ka šī metode neievēro pieaugoša apjoma atdevi. Prasītājas uzskata, ka ekspresspasta produkta vienības cenai bija jāsamazinās, pieaugot produkcijas apjomam.
- ¹³¹ Šī argumentācija attiecas uz gadījumu, kad privāts komercuzņēmums uzsāk savu darbību un ipaši ja tas izveido izplatīšanas tīklu no jauna. Tas neattiecas uz tādas jaunas darbības uzsākšanu, kas ir tikai maza jau esošo darbību daļa un kam jau ir izdarītas lielākā daļa nemainīgo izmaksu. Tādā nozarē, kā šajā lietā, kurā nemainīgās

izmaksas ir ļoti nozīmīgas, bet tās rodas no paša *La Poste* tikla pastāvēšanas un nav atkarīgas no meitas sabiedrības darbības, nevar piekrist prasītāju apgalvojumam.

- ¹³² Turklat prasītājas nav iebildušas pret Komisijas paskaidrojumiem, saskaņā ar kuriem īpaši *SFMI-Chronopost* interesēs veikto darbību proporcija bija maznozīmīga salīdzinājumā ar kopīgo *La Poste* apgrozījumu, tāpēc nebija iespējams realizēt īstu apjoma ekonomiju.
- ¹³³ Ar šādiem nosacījumiem ir jāsecina, ka prasītājas nav pierādījušas acīmredzamu klūdu vērtējumā, izvēloties līnērās retropolācijas metodi.
- ¹³⁴ Attiecībā uz prasītāju iebildumu saistībā ar gada, sākot no kura ir veikta retropolācija, izvēli ir jāatgādina, ka līdz 1991. gadam *La Poste* bija Francijas valsts pārvaldes daļa un tai nebija jāved analītiska grāmatvedības uzskaitē. Tikai pēc Likuma 90–568 stāšanās spēkā *La Poste* pienākumi grāmatvedībā tika pielīdzināti privāta uzņēmuma pienākumiem.
- ¹³⁵ Turklat attiecībā uz 1992. gada izvēli par izmaksu retropolācijas sākumpunktu — Komisija paskaidroja, ko prasītājas nav apstrīdējušas, ka tikai kopš 1992. gada, pamatojoties uz precīziem mērijumiem laika ziņā un analītisko grāmatvedību, ir iespējams precīzi aprēķināt *SFMI-Chronopost* interesēs sniegto pakalpojumu izmaksas.

- ¹³⁶ Komisijai bija jānovērš analitiskās grāmatvedības trūkums *La Poste* pirms 1992. gada. Ja grāmatvedība par 1992. gadu ir pirmā, kas veikta saskaņā ar analitiskas grāmatvedības sistēmu, Komisijai bija tiesības uz to atsaukties. It īpaši tāpēc, kā Tiesa norāda savā spriedumā, ka parasti tirgus apstākļi ir jāvērtē, nemot vērā pieejamos objektīvos un pārbaudāmos apstākļus. Turklāt prasītājas nevarēja pierādīt, ka pastāv citi precīzāki dati.
- ¹³⁷ Turklāt tas, ka Komisija novērsa *La Poste* analitiskas grāmatvedības neesamību pirms 1992. gada, izmantojot retropolācijas metodi, atbilst lielajai rīcības brīvībai, kas tai piemīt šajā jautājumā.
- ¹³⁸ Nemot vērā iepriekš minēto, ir jāuzskata, ka prasītājas nav pierādījušas acīmredzamu kļudu vērtējumā, kas pieļauta, izvēloties bāzes gadu retropolācijas veikšanai.
- ¹³⁹ Attiecībā uz prasītāju argumentiem, kas balstīti uz *Cour des comptes française* [Francijas Valsts kontroles] ziņojumu, ir jāatgādina, ka prasītājas nav pierādījušas, kādu objektīvu bāzi Komisija varēja izmantot *La Poste* 1992. gada grāmatvedības vietā. Pat pieņemot, ka *La Poste* grāmatvedība 1992. gadā nebija analitiska, nevar apgalvot, ka Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļudu, jo Komisija varēja likumīgi izmantot *La Poste* grāmatvedību, kas vienīgā lāva vērtēt attiecīgo atbalstu salīdzinājumā ar faktiskajām izmaksām Tiesas sprieduma nozīmē.
- ¹⁴⁰ Attiecībā uz izvēlēto deflatoru, proti, darba algu summas pieauguma līmeni, kas attiecas uz algu un darbinieku sociālo iemaksu kopumu, Komisija paskaidroja, ka tā ir izdarījusi loģisku izvēli, jo algas veido 75% no *La Poste* darbojošā tīkla izmaksām.

- 141 Nav apstrīdams, ka darba algu pieauguma limenis ir saistīts ar vispārējo *La Poste* darbinieku skaita pieaugumu un ka darba vienības izmaksu izmantošana ļauj labāk noteikt vienas konkrētas darbības izmaksas. Kā tas izriet no *Deloitte* 1996. gada ziņojuma, ja kāda no izmaksām 1992. gadā ir novērtēta ar 100 un ja darba algu summa ir palielinājusies par 5% laikā no 1991. līdz 1992. gadam, retropolētās izmaksas 1991. gadā ir 95,2.
- 142 Tomēr prasītājas nav pierādījušas, ka Komisijas apgalvojums, ka algas ir *La Poste* izmaksu pamatelements, būtu kļūdainšs un ka tādējādi Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, izvēloties darba algas kā deflatoru. Prasītājas nav arī pierādījušas, ka cita deflatora izmantošanas rezultātā būtu redzams *La Poste* izmaksu pieaugums, kāds izriet no retropolācijas.
- 143 Turklat, atbildot uz prasītāju tiesvedības laikā Pirmās instances tiesā izvirzītajiem apgalvojumiem, *La Poste* ir iesniedzis divus papildu *Deloitte* ziņojumus, proti, 1999. gada ziņojumu un 2004. gada ziņojumu, kas ir balstīti uz retropolācijas aprēķiniem, izmantojot 539. punktu (birojs), un vidējo darbinieka izmaksu. Aprēķinu rezultāti, kas ir atspoguļoti 1999. gada ziņojuma 4. pielikumā un 2004. gada ziņojuma 17. lappusē, atklāj, ka šo divu koeficientu izmantošanas rezultātā tiek nedaudz samazinātas *La Poste* pilnīgās izmaksas laikposmā no 1986. līdz 1992. gadam salidzinājumā ar rezultātu, ja kā deflators tiek izmantota algu summa. Tādējādi šie aprēķini pierāda, ka prasītāju piedāvātā deflatora izmantošanas rezultātā *La Poste* pilnīgās izmaksas par loģistikas un tirdzniecības atbalsta nodrošināšanu savam meitas uzņēmumam nebūtu augstākas.
- 144 Tādējādi ir jāsecina, ka prasītājas nav varējušas pierādīt, ka retropolācija var novest pie atšķirīgiem rezultātiem — un vēl jo vairāk pie *La Poste* paaugstinātām izmaksām —, ja Komisija būtu izvēlējusies citu deflatoru. Līdz ar to ir jāsecina, ka prasītājas nav pierādījušas, ka Komisija, izvēloties deflatoru, ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā.

- ¹⁴⁵ Attiecībā uz prasītāju argumentiem par to, ka Komisijai retropolācijas metodes vietā bija jāizmanto vienošanās starp *La Poste* un *SFMI-Chronopost*, pietiek konstatēt, kā to dara Komisija, ka vienošanās starp *La Poste* un *SFMI-Chronopost* nav piemērotas, lai noteiktu pilnīgās izmaksas, jo to mērķis ir noteikt atlīdzību par izmantošanas pakalpojumiem, kā arī *La Poste* komerciālo atlīdzību. Komisija pamatoti uzsver, ka vienošanās par tarifiem nav lidzvērtīgas analitiskai grāmatvedībai un tāpēc, aprēķinot izmaksas, tām nav nozīmes.
- ¹⁴⁶ Tātad prasītājas nav paskaidrojušas, kā šo vienošanos izmantošana varētu palīdzēt precīzāk novērtēt loģistikas un tirdzniecības atbalsta *SFMI-Chronopost* interesēs izmaksas, nekā izmantojot retropolācijas metodi.
- ¹⁴⁷ Nemot vērā iepriekš minēto, ceturtā pamata pirmā daļa ir jānoraida, ciktāl šī daļa ir saistīta ar retropolācijas metodi.

Par valsts atbalsta jēdziena noteiktu aspektu neievērošanu

Par *Postadex* nodošanu

— Lietas dalībnieku argumenti

- ¹⁴⁸ Prasītājas uzskata, ka Komisija ir pieļāvusi tiesību klūdu, uzskatot, ka *Postadex* bezatlīdzības darījums ietilpst attiecībās viena koncerna sabiedrību starpā. Pirmkārt,

Komisija maldījās, uzskatot, ka bezatlīdzības nemateriāla aktīva, kāds ir kapitāls, nodošana bija parasta darbība, kas raksturiga attiecībām starp mātes sabiedrību un meitas sabiedrību. Prasītājas uzskata, ka parasti mātes sabiedrības aktīvu nodošana meitas sabiedrībai notiek vai nu par atlīdzību vai kapitāla iepludināšanas veidā, vai arī tā veido parādu par labu mātes sabiedrībai. Mātes sabiedrības interesēs reti ir nodot aktīvu bez atlīdzības.

- ¹⁴⁹ Tās uzskata, ka, ja neatkarīgs eksperts būtu noteicis *Postadex* vērtību, tā būtu novērtēta vairāk nekā 38 miljonus FRF (apmēram EUR 5 793 062) vērta. Šai vērtībai atbilst *Postadex* pēdējais gada apgrozījums pirms nodošanas.
- ¹⁵⁰ Prasītājas norāda, ka, ja Komisija uzskata summu, par kādu ir novērtēts *Postadex* (38 miljoni FRF), par kapitāla iepludinājumu, ko *La Poste* veic *SFMI*, 3,4 miljoni FRF (EUR 518 326,66), kas pieder *TAT* no kopējā kapitāla 10 miljoniem FRF (EUR 1 524 490,17), nebūtu vis 34%, bet gan tikai 7% no *SFMI* kapitāla.
- ¹⁵¹ Otrkārt, Komisija nav ķēmusi vērā, ka pretēji situācijai privātā koncernā *La Poste* varēja radīt, finansēt un attīstīt *Postadex* pakalpojumus, kas neietilpst rezervētajā nozarē, izmantojot likumīgos monopola līdzekļus. Komisija šajā lietā ir pārkāpusi savu lēmumu praksi telekomunikāciju nozarē. Šajā sakarā prasītājas atsaucas uz pamatnostādnēm attiecībā uz Kopienu konkurences noteikumu piemērošanu telekomunikāciju nozarē (OV 1991, C 233, 2. lpp.). Saskaņā ar šīm pamatnostādnēm “konkurencei atvērto darbību subsidēšana, neatkarīgi no tā, vai tas skar pakalpojumus vai iekārtas, to izmaksas pārceļot uz monopoldarbībām, visticamāk, kropļo konkurenci un pārkāpj 86. pantu”.

- ¹⁵² Treškārt, Komisija ir pieļāvusi tiesību kļūdu, uzskatot, ka *Postadex* nodošana, nēmot vērā, ka tā *SFMI-Chronopost* naudā nedod nekādu labumu, nav valsts atbalsts *SFMI-Chronopost*. Saistībā ar šo prasītājas atgādina, ka valsts atbalsta jēdziens tiek raksturots atkarībā no apstrīdētā pasākuma sekām un nevis atkarībā no sniegtā labuma dabas.
- ¹⁵³ Komisija uzsver, ka *Postadex* nodošana neradīja nekādas izmaksas *La Poste* un ka Tiesa spriedumā atsaucas tikai uz atlīdzību, kas paredzēta izmaksu segšanai.
- ¹⁵⁴ Komisija uzskata, ka *Postadex* nodošana *SFMI-Chronopost* ir tiešas sekas *La Poste* aktīvu, kas saistīti ar ekspresspastu, nodošanai. Turklat Komisija apgalvo, ka *Postadex* klientūra nebija vērtība grāmatvedības nozīmē un ka nebija iespējams noteikt ekonomisko labumu, ko dod šis elements. Šo iemeslu dēļ Komisija uzskata, ka nav runas par valsts atbalstu.
- ¹⁵⁵ Pakārtoti, Komisija atgādina, ka tā piekrīt vērtējumam attiecībā uz *Postadex*, — 38 miljoniem FRF (apmēram EUR 5 793 062), ko prasītājas iesniedza, lai pierādītu, ka iekšējās atdeves koeficients pārsniedz kapitāla izmaksas.
- ¹⁵⁶ Komisija secina, ka, tā kā *Postadex* finansiāla atbalstīšana atbilda koncerna tā brīža stāvoklim, un *La Poste* kā investors saņēma pietiekamu atlīdzību, tā neuzskatīja par nepieciešamu, ka bez sūdzībā minētā vērtējuma tai tiek sniegti papildu vērtējumi.

157 Komisija piebilst, ka *TAT* daļas *SFMI* kapitālā novērtēšana no jauna ir jauns iebildums, kas neizriet no tiesvedības laikā šajā tiesu instancē no jauna konstatētajiem faktiem un kas tātad ir acimredzami nepieņemams. Pakārtoti, tā apgalvo, ka, tā kā Apstrīdētais lēmums attiecas uz jautājumu, vai ir bijis valsts atbalsts *SFMI-Chronopost* no *La Poste*, par iespējamo atbalstu *TAT* būtībā vajadzētu pieņemt citu lēmumu ar citu priekšmetu nekā Apstrīdētajam lēmumam.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

158 Saskaņā ar pastāvigo judikatūru valsts atbalsta jēdzienam Līguma 92. panta nozīmē ir ļoti plaša piemērošanas joma. Šīs normas mērķis ir novērst to, ka tirdzniecību starp dalībvalstīm iespaido valsts iestāžu sniegtas priekšrocības, kas dažādos veidos rada vai draud radīt konkurences izkroplojumus, dodot labumu konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai (Tiesas 1974. gada 2. jūlija spriedums lietā 173/73 Itālija/Komisija, *Recueil*, 709. lpp., 26. punkts, un 1994. gada 15. marta spriedums lietā C-387/92 *Banco Exterior de España*, *Recueil*, I-877. lpp., 12. punkts). Tādējādi valsts atbalsta jēdziens ietver ne tikai pozitīvas priekšrocības, tādas kā subsīdijas, bet arī intervences, kas visdažādākajā veidā mazina izmaksas, kas parasti ir iekļautas uzņēmuma budžetā un kurām — kas tādējādi nav subsīdijas vārda tiešā nozīmē — ir tāds pats raksturs un līdzīgas sekas (iepriekš minētais spriedums lietā *Banco Exterior de España*, 13. punkts).

159 Ir svarīgi atzīmēt, ka netiešās priekšrocības, kam ir tādas pašas sekas kā valsts atbalstam, ir preču vai pakalpojumu piegāde ar labvēlīgākiem nosacījumiem (skat. Tiesas 2003. gada 20. novembra spriedumu lietā C-126/01 *GEMO*, *Recueil*, I-13769. lpp., 29. punkts un tajā minētā judikatūra).

- ¹⁶⁰ Turklat saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Līguma 92. panta 1. punktā valsts intervences nav nošķirtas atbilstoši to cēlonjiem vai mērķiem, bet gan definētas atkarībā no to sekām (skat. iepriekš šī sprieduma 34. punktā minēto spriedumu lietā *GEMO* un tajā minēto judikatūru).
- ¹⁶¹ Attiecībā uz *Postadex* nodošanu — Komisija būtībā apgalvo, ka šī nodošana neradija izmaksas un tātad nav runas par valsts atbalstu, jo Tiesa spriedumā atsaucas tikai uz to, ka atlīdzība ir paredzēta izmaksu segšanai.
- ¹⁶² Tāpēc Komisijas argumentiem, ka *Postadex* klientūras nodošana bija loģiskas sekas meitas sabiedrības izveidošanai un šī iemesla dēļ tas nav valsts atbalsts, nevar piekrist.
- ¹⁶³ Jāpiebilst, ka, pirmām kārtām ir runa par atsevišķu loģistikas un tirdzniecības atbalsta pasākumu.
- ¹⁶⁴ Ir skaidrs, ka *La Poste* nodeva *SFMI-Chronopost* sava produkta *Postadex* klientūru bez jebkādas atlīdzības. No Komisijas atbildēm uz Pirmās instances tiesas jautājumiem izriet, ka *SFMI-Chronopost* nekādā veidā nav atlīdzinājusi *Postadex* klientūras nodošanu.

- ¹⁶⁵ Postadex klientūra ir nemateriāls aktīvs, kam ir ekonomiska vērtība. Turklat ir jāatgādina, ka *La Poste* varēja izveidot Postadex pakalpojumu, pateicoties legālā monopolia iespējām. Šī nemateriālā aktīva nodošana dod labumu tā ieguvējam.
- ¹⁶⁶ Tāpat arī var uzskatīt, ka lēmuma Postadex nodot SFMI-Chronopost ierosinātāja ir valsts. Ekspresposta pakalpojumu izmantošana un tirdzniecība, ko SFMI nodrošināja ar nosaukumu EMS/Chronopost, tika konkrēti noteikta Francijas Pasta un telekomunikāciju ministrijas 1986. gada 19. augusta instrukcijā.
- ¹⁶⁷ Tātad ir jākonstatē, ka Postadex nodošana SFMI-Chronopost ir valsts atbalsts, jo SFMI-Chronopost nesniedza *La Poste* nekādu atlīdzību.
- ¹⁶⁸ Šo secinājumu neatspēko Komisijas apgalvojums, ka Postadex klientūrai grāmatvedībā nebija vērtības.
- ¹⁶⁹ Pat ja runa ir par faktoru, kura apjomu ir grūti noteikt, tas tomēr nenozīmē, ka tam nav nekādas vērtības. Šajā sakarā ir svarīgi atgādināt, ka pati adrešu sarakstu saistībā ar noteiktām darbibām izveide un tirdzniecība ir ekonomiska darbība.

¹⁷⁰ Šajā lietā ir skaidrs — kā tas turklāt izriet no Francijas iestāžu 1993. gada 21. janvāra vēstules — ka *Postadex* pakalpojuma klientūras ligumi tika nodoti *SFMI*. Turklāt *SFMI* valdes 1987. gada 12. maija lēmumā ir noteikts, ka “*Postadex* darbības nodošana *Chronopost* notika pakāpeniski no 1986. gada 1. janvāra līdz 30. jūnijam” un ka “varēja uzskatīt, ka līdz šim datumam nodošana bija notikusi, nezaudējot vērā nemamu klientu skaitu”.

¹⁷¹ No tā izriet, ka Komisija ir pieļāvusi tiesību klūdu, atzīstot, ka *Postadex* klientūras nodošana nav valsts atbalsts, jo tā nedod nekādu labumu naudā. Tādējādi Apstrīdētais lēmums ir jāatceļ, tāpēc ka Komisija tajā ir atzinusi, ka *La Poste* veiktā *Postadex* nodošana *SFMI-Chronopost* nav valsts atbalsts.

Par *La Poste* preču zīmes attēlu

— Lietas dalībnieku argumenti

¹⁷² Prasītājas uzskata, ka Komisija ir pieļāvusi tiesību klūdu, uzskatot, ka *La Poste* preču zīmes attēls nav nodalāms no *Postadex* pakalpojuma nodošanas vai no pīeejas tīklam. Prasītājas uzsver, ka *La Poste* preču zīmes attēls ir nemateriāls aktīvs, kam pašam piemīt ekonomiska vērtība, ko veido *La Poste* reprezentācijas elementu kopums (dzeltena krāsa, logo un moto). Saistībā ar šo prasītājas uzsver, ka *La Poste* attēla ekonomiskā vērtība ir lielākais ieguvums no konkurences viedokļa, kas var būt noteicošs, iegūstot vietu tirgū. Citiem vārdiem sakot, prasītājas uzskata, ka,

pateicoties preču zīmes sniegtajām priekšrocībām, iegūtā nozīmīgā tirgus daļa ir stabila priekšrocība.

¹⁷³ Tātad *La Poste* preču zīmes attēla, kam ir nozīmīga ekonomiska vērtība un kas ir finansēts no monopola ieņēmumiem, bez atlīdzības nodošana *SFMI-Chronopost* ir valsts atbalsts.

¹⁷⁴ Prasītājas apgalvo, ka pat tad, ja pati *La Poste* attēla lietošana neko nemaksāja *La Poste*, tomēr bija jāņem vērā “iespējas izmaksas”. Pēc prasītāju uzskatiem, Tiesas spriedums attiecas uz faktiskajām izmaksām vienīgi saistībā ar pieeju tiklam, kurš neatbilst tīri komerciālai loģikai. Ja *La Poste* savai meitas sabiedrībai ļauj lietot, piemēram, savu autotransportu reklāmas nolūkos, tam vajadzēja par to prasīt atlīdzību.

¹⁷⁵ Komisija apgalvo, ka preču zīmes attēls nerada nekādas izmaksas *La Poste* vai peļnas atrāvumu, kas jau nebūtu ņemts vērā, izmantojot pilnīgo izmaksu metodi. Tā norāda, ka prasītājas turpina argumentēt nevis runājot par izmaksām, bet gan par “dabiskām” priekšrocībām, mēginot noteikt “pareizu” atlīdzību par *SFMI-Chronopost* darbībām. Šāda pieeja neatbilst “pilnīgo izmaksu” pieejai, kas ir vispārīga metode un kurā tiek ņemta vērā pat amortizācija un mātes sabiedrības telpu uzturēšana.

¹⁷⁶ Tā piebilst, ka ne *La Poste* reklāmas laukumi, ne tā attēls nav tirgus vai kādas intereses objekts.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

¹⁷⁷ Pat ja *La Poste* preču zīmes attēls ir nemateriāls aktīvs, tas katrā ziņā nenozīmē, ka tā izmantošana ir atsevišķs logistikas un tirdzniecības atbalsta, ko *SFMI-Chronopost* nodrošināja *La Poste*, elements. Tā kā nekas neliecina, ka preču zīmes attēls ir nodots atsevišķi, ir jāuzskata, ka *La Poste* preču zīmes lietošana drīzāk izriet no paša šī logistikas un tirdzniecības atbalsta nodrošinājuma un tai ir papildinošs raksturs. Šo secinājumu neatspēko prasītāju rakstveida apsvērumu 4. pielikumā sniegtās norādes. Prasītājas norāda vienīgi uz *La Poste* reklāmām, kurās *Chronopost* raksturota kā viens no *La Poste* pakalpojumiem, kā arī uz *SFMI-Chronopost* paziņojumiem, kuros ir apstiprināta tās vēlme "izmantot *La Poste* kontaktus ar lielajiem piegādātājiem, lai piekļūtu noteiktiem iespējamajiem klientiem labākos apstākļos". Sie fakti drīzāk apstiprina *La Poste* preču zīmes attēla lietošanas papildinošo raksturu attiecībā pret *La Poste* nodrošināto logistikas un tirdzniecības atbalstu, ko tas, pēc paša apgalvojumiem, esot sniedzis par atlīdzību, kas vismaz sedz pilnīgās izmaksas.

¹⁷⁸ Tādējādi Komisija nav pieļāvusi klūdu, atzīstot, ka tas, ka meitas sabiedrība lieto *La Poste* attēlu, nav valsts atbalsts, kas nodalāms no atlīdzības par *La Poste* pilnīgām izmaksām. Šajā sakarā, nemot vērā iepriekš šī sprieduma 72.–85. punktā izklāstītos secinājums, vērtējot pamatu, kas balstīts uz pienākuma norādīt pamatojumu neievērošanu, ir tomēr jānorāda, ka Pirmās instances tiesa nevar pārbaudīt, vai logistikas un tirdzniecības atbalsts *SFMI-Chronopost* atbilst valsts atbalsta jēdziena saturam, ieskaitot *La Poste* preču zīmes attēla lietošanu.

¹⁷⁹ Nemot vērā visu iepriekš minēto, ceturtā pamata otrā daļa ir jāpienem daļā, kas attiecas uz *Postadex* pakalpojuma nodošanu, bet jānoraida attiecībā uz *La Poste* preču zīmes attēla lietošanu.

4. *Par pamatu, kas balstīts uz acīmredzamām klūdām vērtējumā un nepareizu saturu*

Vispārējas piezīmes

¹⁸⁰ Attiecībā uz trešo pamatu, kas attiecas uz acīmredzamām klūdām vērtējumā un nepareizu saturu, daļa no izvirzītajiem iebildumiem ir jau noraidīti ar Pirmās instances tiesas spriedumu un nav iekļauti apelācijas sūdzībā Tiesai. Tas it īpaši attiecas uz iebildumiem par reklāmu *Radio France*, uz atmuitošanas procedūru *SFMI-Chronopost* sūtījumiem un uz pastmarku tiesibām (iepriekš minētā Pirmās instances tiesas sprieduma 95.–124. punkts). Attiecībā uz pārējiem argumentiem no Pirmās instances tiesas sprieduma 92. un 93. punkta un no prasītāju iesniegtajiem dokumentiem izriet, ka tie sakrīt ar šajā spriedumā jau pārbauditajiem pamatiem. Tas skaidri izriet no prasītāju rakstveida apsvērumiem (84. punkts). Šī atcelšanas pamata vienīgais, vēl neaplūkotais iebildums attiecas uz norādītajām *SFMI-Chronopost* priekšrocībām no tā, ka *La Poste* netiek piemērots pievienotās vērtības nodoklis (PVN) un ka tas maksā samazinātu algas nodokli.

Lietas dalībnieku argumenti

¹⁸¹ Prasītājas būtībā apgalvo, ka *La Poste* tika piemērota vienota algas nodokļa likme 4,25%, bet pārējie uzņēmumi maksāja vidēji 9,15%. Pēc prasītāju domām, šī priekšrocība tika nodota *SFMI-Chronopost* tādā veidā, ka, lai arī *SFMI-Chronopost* sedza *La Poste* pilnīgās izmaksas, tās bija mazākas par tām, kādas būtu parastam uzņēmumam.

- ¹⁸² Prasītājas apstrīd Komisijas vērtējumu, saskaņā ar kuru priekšrocības, kas *La Poste* rodas no tā, ka tam tiek piemērota samazināta algas nodokļa likme, pilnībā atsver PVN maksāšanas par pirkumiem negatīvās sekas. *La Poste* nemaksā algas nodokli pēc vispārējiem noteikumiem kā pārējie uzņēmumi, kuru apgrozījuma vismaz 90% netiek piemērots PVN. Prasītājas norāda, ka algas nodokļa parastā likme ir 4,25%, bet sasniedz 8,50% individuālajām gada darba samaksām no FRF 40 780 (EUR 6216,87) līdz FRF 81 490 (EUR 12 423,07) un 13,60% darba samaksām, kas pārsniedz FRF 81 490 (EUR 12 423,07). Līdz 1994. gada 1. septembrim uz *La Poste* attiecās vienota samazināta algas nodokļa likme 4,25%, kas tika aprēķināta tikai no darba algas (izņemot prēmijas un priekšrocības natūrā). Tātad šīs samazinātās likmes priekšrocības salīdzinājumā ar vidējo likmi 9,15% (atbilstoši algu summas struktūrai) ir acīmredzamas. Šādos apstākļos PVN nemaksāšana to neatsver, bet, tieši otrādi, samazinātā nodokļa likme rada mazākus ienākumus valstij.
- ¹⁸³ Prasītājas arī apgalvo, ka nav iespējams salīdzināt un ka nav kopīga atskaites punkta *La Poste* nodokļu attiecībām saistībā ar algas nodokli un PVN. Algas nodokļa bāze ir uzņēmuma algu summa, bet PVN bāzi veido preču un pakalpojumu piegādes. Tāpat arī nav salīdzināma parastā PVN likme 20,6% un algas nodokļa likme 4,25, 8,50 vai 13,60%. Tātad prasītājas apstrīd *La Poste* apgrūtinājuma apjomu tā atbrīvojuma no PVN dēļ.
- ¹⁸⁴ Prasītājas arī apgalvo, ka nodokļu priekšrocību kompensācija ar citas izcelsmes nodokļu maksājumiem nemaina to, ka šī priekšrocība ir valsts atbalsts. Komisijas lūgums Francijas iestādēm to pārtraukt atklāj, ka ir runa par nodokļu priekšrocību. Prasītājas arī piebilst, ka šajā gadījumā *La Poste* atbrīvojuma no PVN dēļ "papildu izmaksas" saistībā ar *SFMI-Chronopost* darbību, kas notiek konkurences apstākļos, nav saistītas ar sabiedriska pakalpojuma sniegšanu.

- 185 Komisija apgalvo, pirmkārt, ka *La Poste* nodokļu nasta ir lielāka nekā konkurentiem. Šo argumentu apstiprina Francijas iestāžu iesniegtā informācija, saskaņā ar ko 1993. gadā *La Poste* ir samaksājis 274 miljonus FRF (EUR 41 771 030,72) kā PVN, par ko tas nevar saņemt kompensāciju, un algas nodokli 74 miljonus FRF (EUR 11 281 227,28), tātad kopējā *La Poste* nodokļu nasta bija 352 miljoni FRF (EUR 53 662 054,07). Šādam apgrūtinājumam nav līdzīga konkurentu vidū, kas nemaksā algas nodokli un var atskaitīt samaksāto PVN.
- 186 Otrkārt, norādītā tirdzniecības priekšrocība no tā, ka *La Poste* klientiem nav jāmaksā PVN par tā pakalpojumiem, faktiski nepastāv. Komisija apgalvo, ka PVN nepiemērošanu *La Poste* kompensē saistībā ar algas nodokli saņemtās priekšrocības. Saskaņā ar Francijas iestāžu iesniegto informāciju lielākā daļa (83,4%) no *La Poste* apgrozījuma notiek ar klientiem, kas ir PVN maksātāji un tātad varēja atskaitīt samaksāto PVN, ko tie ieguva no *La Poste* konkurentiem, bet nevarēja atgūt algas nodokli, kas ierēķināts *La Poste* cenās. Šī galigo izmaksu sastāvdala ir smagāka nekā pienākums maksāt PVN, ko vēlāk atgūst, un tādējādi tā nelabvēlīgi ietekmē *La Poste* tirdzniecību.
- 187 Francijas Republika paskaidro, ka pretēji prasītāju apgalvojumiem, ka "saskaņā ar vispārējām tiesībām piemērotā algas nodokļa likme ir balstīta uz Francijas valdības precīzu skaitlisku modelešanu, ar kuru tiek nodrošināts līdzsvars [...]", algas nodokļa likme un neapliekamais minimums nav noteikti, lai ieviestu līdzsvaru salīdzinājumā ar uzņēmumiem, kas ir PVN maksātāji. Tā piebilst, ka šādu risinājumu nebūtu iespējams praksē piemērot abu nodokļu loti atšķirīgo mehānismu dēļ. Turklāt, lai saglabātu ekonomisku līdzsvaru, grozot PVN likmi, būtu atbilstoši jāgroza arī algas nodokļa likme, kas nav iespējams.

- ¹⁸⁸ Turklat Francijas Republika piekrīt Komisijas argumentiem, ka *La Poste* nesaņem konkurrences priekšrocības, pamatojoties uz atbrīvojumu no PVN. Tā norāda, ka algas nodoklis ir daļēji galīgs apgrūtinājums (ko uzliek sabiedrību nodokļu bāzei), bet PVN ir pilnībā atrēķināms (nodoklis no nodokļa) un attiecīgi atgūstams. Tā secina, ka *La Poste* nodokļu pasta ir lielāka algas nodokļa maksāšanas un tiesību atrēķināt izdevumos samaksāto PVN neesamības dēļ.

Pirmās instances tiesas vērtējums

- ¹⁸⁹ Prasītājas būtībā apgalvo, ka pat, ja pietiku ķemt vērā tikai *La Poste* pilnīgās izmaksas, nodrošinot logistikas un tirdzniecības atbalstu *SFMI-Chronopost* — ko tās apstrīd —, šīs izmaksas ir mazākas, nekā tās rastos privātam uzņēmumam, jo *La Poste* var sniegt tos pašus pakalpojumus par zemāku cenu, jo tas ir atbrīvots no PVN un maksā samazinātu algas nodokli.
- ¹⁹⁰ Šajā sakarā pietiek konstatēt, ka Tiesas spriedumā ir prasīts tikai tas, lai meitas sabiedrība sedz publiska uzņēmuma izmaksas. Tātad Tiesa neaplūko jautajumu, vai šīs izmaksas ir mazākas nekā tāda uzņēmuma izmaksas, kas darbojas parastos tirgus apstākļos. Tātad, ievērojot Tiesas spriedumu, pat ja daļa no *La Poste* izmaksām ir samazinātas prasītāju izklāstīto nodokļu pasākumu dēļ, tas nav jāņem vērā, pārbaudot valsts atbalsta esamību, jo, pēc Tiesas domām, pietiek ar to, ka tika segtas izmaksas, kas radušās, nodrošinot logistikas un tirdzniecības atbalstu.

- 191 Tātad trešais pamats ir jānoraida, ciktāl tas ir balstīts uz netiešu priekšrocību, ko *SFMI-Chronopost* guva, pateicoties iespējamām *La Poste* nodokļu priekšrocībām.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 192 Pirmās instances tiesas spriedumā Komisijai ir piespriests segt savus tiesāšanās izdevumus un atlīdzināt 90% no prasītāju tiesāšanās izdevumiem. Personām, kas iestājušās lietā, ir piespriests segt savus tiesāšanās izdevumus pašām.
- 193 Tiesas spriedumā lēmums par tiesāšanās izdevumiem ir atlikts. Tātad Pirmās instances tiesai šajā spriedumā ir jālej par visiem tiesāšanās izdevumiem, kas attiecas uz dažādām tiesvedībām, atbilstoši Reglamenta 121. pantam.
- 194 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 3. punktam Pirmās instances tiesa var sadalīt tiesāšanās izdevumus vai lemt, ka katram lietas dalībniekam ir pašam jāsedz savu tiesāšanās izdevumi, ja spriedums ir katram lietas dalībniekam daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs. Šajā lietā tiesvedības pēc nodošanas otrreizējai izskatišanai ietvaros ir apmierināta lielākā daļa prasītāju prasību.
- 195 Tātad, pareizi novērtējot attiecīgos apstākļus, jālej, ka Komisija sedz savus tiesāšanās izdevumus un 75% no prasītāju tiesāšanās izdevumiem Pirmās instances

tiesā un Tiesā, izņemot personu, kas iestājušās lietā, tiesāšanās izdevumus. Prasītājas sedz savus pārējos tiesāšanās izdevumus Pirmās instances tiesā un Tiesā.

¹⁹⁶ Francijas Republika, *Chronopost* un *La Poste*, kas ir iestājušies lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus Pirmās instances tiesā un Tiesā paši, piemērojot Reglamenta 87. panta 4. punkta pirmo un trešo daļu.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (trešā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

- 1) Komisijas 1997. gada 1. oktobra Lēmums 98/365/EK par Francijas piešķirto atbalstu *SFMI-Chronopost* ir atceļams daļā, kurā ir konstatēts, ka ne *La Poste* nodrošinātais logistikas un tirdzniecības atbalsts tā meitas sabiedrībai *SFMI-Chronopost*, ne *Postadex* nodošana nav valsts atbalsts par labu *SFMI-Chronopost*;
- 2) Komisija sedz savus tiesāšanās izdevumus un 75% no prasītāju tiesāšanās izdevumiem Pirmās instances tiesā un Tiesā, izņemot personu, kas iestājušās lietā, tiesāšanās izdevumus;

- 3) prasītājas sedz pārējos savus tiesāšanās izdevumus Pirmās instances tiesā un Tiesā;
- 4) Francijas Republika, *Chronopost SA* un *La Poste*, kas ir iestājušies lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus Pirmās instances tiesā un Tiesā paši.

Jaeger

Tiili

Azizi

Cremona

Czúcz

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2006. gada 7. jūnijā.

Sekretārs

Priekšsēdētājs

E. Coulon

M. Jaeger

Satura rādītājs

Prāvas rašanās fakti	II - 1540
Tiesvediba pēc lietas nodošanas otrreizējai izskatīšanai	II - 1548
Lietas dalībnieku prasījumi pēc lietas nodošanas otrreizējai izskatīšanai	II - 1550
Juridiskais pamatojums	II - 1551
1. Ievada apsvērumi	II - 1551
2. Par pamatu, kas balstīts uz pienākuma norādit pamatojumu neizpildi	II - 1554
Lietas dalībnieku argumenti	II - 1554
Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 1558
Judikatūras izmantošana pamatojumā	II - 1558
Par pienākuma norādit pamatojumu ievērošanas pārbaudes apmēru šajā lietā	II - 1561
Par Apstrīdētā lēmuma pamatojumu attiecībā uz papildu mainīgajām izmaksām, kas rodas, nodrošinot logistikas un tirdzniecības atbalstu	II - 1562
Par pamatojumu attiecībā uz samērīgu līdzdalību pasta tīkla izmantošanas nemainīgo izmaksu segšanā	II - 1567
Par pamatojumu attiecībā uz atlīdzību par <i>La Poste</i> pašu kapitāla izmantošanu	II - 1568
Par pamatojumu attiecībā uz izmaksu segšanu kopumā	II - 1569
Par detalizēta pamatojuma nepieciešamību	II - 1570
3. Par pamatu, kas balstīts uz valsts atbalsta jēdziena nepareizu piemērošanu ...	II - 1572
Ievada piezīmes	II - 1572
	II - 1599

Par parastu tirgus apstākļu jēdzienu nepareizu interpretāciju	II - 1573
Par atsauci uz retropolācijas metodi	II - 1573
— Lietas dalībnieku argumenti	II - 1573
— Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 1577
Par valsts atbalsta jēdzienu noteiktu aspektu neievērošanu	II - 1583
Par Postadex nodošanu	II - 1583
— Lietas dalībnieku argumenti	II - 1583
— Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 1586
Par <i>La Poste</i> preču zīmes attēlu	II - 1589
— Lietas dalībnieku argumenti	II - 1589
— Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 1591
4. Par pamatu, kas balstīts uz acīmredzamām kļūdām vērtējumā un nepareizu saturu	II - 1592
Vispārējas piezīmes	II - 1592
Lietas dalībnieku argumenti	II - 1592
Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 1595
Par tiesāšanās izdevumiem	II - 1596